ޢަދުލިއްޔާ

ނަބޫ- 130

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم ދިރާސާކުރާ ޚާއްޞަ ކޮމިޓީގެ 129 ވަނަ ބައްދަލުވުން. އަޅުގަނޑުމެން އެންމެފަހު ބައްދަލުވުން ނިންމާލިއިރު ކުލިއްޔާތުގެ ބާބުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްބަސްވެވުނު ގޮތަށް ފެނިގެން ގެންގޮސްފައިވާ ބަދަލުތަކާއެކު އެކަމަށް ނިންމަވާފައިވާ މިގޮތު އާދޭ. އެހެންވީމާ، ފެނިގެން ގެންގޮސްފައިވާ 4 ވަނަ މާއްދާ. ދެން، އެ ނިންމާލަން ފެނިގެން ބައްދަލުވުމުގައި ނިންމާލީ. އަޅުގަނޑުމެން ގެނެސް މި ބައްދަލުވުމުގައި ބަހުސްކުރަމުން. މިގޮތަށް 4 ވަނަ މާއްދާ. 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގެ ގޮތް ބަދަލު. (ނ) އެ ދޫނުން.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓުން)

މާލޭއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ވާހަކަދެއްކެވުން: ދުވަސް (ށ) ދެއްކޭ ލިޔުމެއް އެއީ. މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެކަނި ސަލާމަތް ކަމުގައި ވާއިރު ބެލެހެއްޓުމުގެ އިޚްތިޔާރު ހިމެނޭ ގޮތުން އޮތުމަކީ ކުރަންވާނެ ގޮތެއް. އެހެން ހިނގާ ހުރިހާ ކަމެއް ކުރަންވާނެ ކަމަށް ބުނެވިފައިވޭ. މިހާރު ދުވަހުގެ ވެރިކަމުގައި ހުރިހާ ހިނގާ ކަންކަން ކުރަނީ ކޮންގޮތަކަށް. ކުރިއަށް ހުރި އާދޭ، އަޅުގަނޑު އެ ނުވާތީ ހުރިހާ ގޮތަކަށް ފުރިހަމަ ދެމެހެއްޓުމުގެ ގޮތެއް ހިފެހެއްޓުމަކީ ހިމެނޭ. އެއްޗެހިތަކާގުޅޭ ކުރިއަށް ބަލަ އާދޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޤައުމީ ސަލާމަތާއި އަމިއްލަ ހިފެހެއްޓުމަށް ފުރުޞަތު ހިފެހެއްޓުމުގެ އިޚްތިޔާރު އަސާސީ ގޮތުން ޤައުމީ ސަލާމަތާއި އަމިއްލަ ގޮތުން ދިރުމަށް. ދެން ފިކުރުދެއްވުމަށް މި ހިފެހެއްޓުމުން މިއީ.

މާލޭއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އެބަލު ޤައުމީ ސަލާމަތާއި 7:48 ދިވެހިރާއްޖެ މިހާރު އެކަމަކު، އާދެ،

އަބްދުއްރަޙީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ތަޞްލީޙުކޮށް ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރެވޭނެ. އެހެން އިންސަތަބަރުގައިވެސް އިންނަންވާނުންނޭ ގުޅިގެން ދިޔަ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، ކިޔައިދޭށޭ ބުނޭ.

މާލެއަތޮޅު މެންބަރު މާރިޔާ އަބްދުއްރަޙީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ހަމަ ކުރިއާއި ގުޅިގެން ބުނެވިދާނެ. 15 ދުވަސް ކުރީގައި އިހުއާ 15 ދުވަސް ނުވަތަ 30 ދުވަސް ވާންވީހެން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، އޭގައި ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އިޖުތިހާދުކުރަންޖެހޭނީ ގުޅިގެންތޯ ބުއްދިޔޭ. ކިބައްދުވަސް. 15 ދުވަސް މާދި ވިދާޅުވި. 15 ދުވަސް އިންސާނީ ހަމަ. އެހެންވީމާ، ކޮންމެވެސް ގުޅިގެން ލިޔުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާލަމާ. އަޖީބު.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙަސަން ޢަފީފު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަގޮތުގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަޞްދީޤުކޮށްފައިވާގޮތް ރައްޔިތުންގެ އާންމު ސިއްރު ވެރިކަން ގާނޫނުގެ އަދިވެސް ރައްޔިތުން ބެލުމަށް ގެނެސްފިއްޔާ އެހެން ބަޔަކާ ދެމެހެއްޓުމަށް އެހީތެރިވެދިނުން ހޭލުންތެރިވެވޭ. ދެން، ކޮންމެހެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަޞްދީޤުކުރެއްވުމާ ވާހަކައެއް ފާސްކުރުމާއި ނެތް. އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަގޮތުގައި އޭގައި އެންމެހާ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތީން ނަގާ ރައްޔިތުންގެ އާންމު ސިއްރު ވިލުގައި ރައްޔިތުންގެ އަށްވަނައިގެ އެއްވަރަށް ލިބިދޭނަމަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ތަރީޚުން ފެށިގެން އެކަމަށް ތަޞްދީޤުކުރެވޭނެ. އެއީ ކަންތައް އެންމެހާގެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ގެޒެޓުކޮށް ވާހަކަ ގެންނަންވާނެ ދެއްތޯ.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙަސަން ޢަފީފު ވާހަކަދެއްކެވުން: ގެޒެޓުކޮށްގެންނާ އަމަލުކުރެވޭނީ.

ފުވައްމުލަކު މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން: އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވޭ◌ގެން އުޅުއްވަނީ.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙަސަން ޝުކުރު އިރުޝާދުން އެދެން ގެޖެ، ރައްޔިތުން އާންމުކޮށް ބޭނުމާ އިރުޝާދުން

ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ދެން އެއްޗެ އެކަންތައް ނިމިފައި.

ފުވައްމުލަކު މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝުކުރު އަދި ބަލައިގަންނަ ބިލުގެ ވާހަކައާ އެއްގޮތަށެވެ.

އިބްރާހިމްދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން: ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދޭ، ކުރީގައި ވާހަކަދެއްކެވުނުއިރުގައި ތިދެން މިހެންވިޔަސް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާ ދަސްތޫރީކޮށް އެކަން ކުޑަކުޑައިގެ ކުރިއަށްދާނެ. އެހެން ކޮމިޓީގައި ވާހަކަފުޅުދެއްކެވިއިރު އެހެން އެއްޗެ. ދެން ބަދަލުކުރުމުގެ ދައުރު ރައްޔިތުންގެ އެއްބަސްވުން އެބަލައިގަތުން ވިސްނުމަށް ސަރުކާރުގެ ގޮތުގައި ޝާއިއުކުރެވިފައިވާ. އެބަލު ސަރުކާރުގެ ގޮތުގައި ޝާއިއުކުރެވިފައިވާ. އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ ތަރުތީބުން ފުރިހަމަކުރަން އެބަލައިގަތުމަށް އަމަލުކުރަންވާނެ. ދެން އެކަމަކު، ހަމަ އޭރު ސުލްޠާން މި ފަރުމާކުރަން ދިރުމުގެ ޝަރީޢަތް ޤާނޫނުތައް ނުހިމެނޭ އަދިވެސް ހިތަށް. އާދޭ، ޝުކުރިއްޔާ.

މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިބްރާހިމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން: އަދިވެސް ހިތަށް މިއަދު އަދިވެސް ދެވަނަ ފަރާތުގައި ނިޒާމުގެ ގޮތުން އެބައޮތް ފަރާތްތަކުގެ އިޞްލާޙުތަކެއް ނުކުރެވޭ ފަރާތެއްތަކަށް. އެކަމާ ގުޅިގެން ގަވާއިދުގެ ދިރާސާކުރެވިފައިވާ ފާސްކުރެއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އެބައޮތް. ދެން އެއްޗެ ބަދަލުކުރެވޭނެކަމުގެ ފާސްކުރި އިޞްލާޙު އަދި ޤާނޫނީ ޖަމާޢަތްތަކެއް. އެހެންނަމަވެސް، ހުށަހެޅުމާ އެކު ޤާނޫނީ ދާއިރާގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރެވޭ އިޞްލާޙުތަކެއް ޝަރުޢީ ކަމަށް ގެނެވޭ. ސިޔާސީ ބަދަލުތައް އެކަމަކު ބެލުމަށް މަޖިލީހުން ފާސްކުރަން. ބިލާއި އެދުނު ގޮތަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވޭ. އެކަމުގައި ކަމެއް ކަމެއް ދިރާސާކުރުމަށް ދެވުނު ފުރުޞަތު ކޮމިޓީއާ ހަވާލުކުރަން.

މާލެއަތޮޅު މެންބަރު މާރިޔާ ރައްޔިތުންގެ ފާސްވެ ރިޔާސަތުން ފަރާތުން ނިސްބަތްވާ ހިމެނޭ

ޢަބްދުލްމަޖީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޒުވާނުންނަށްވާނީ ކިޔަސްމެއަކަސް އެއްއުސޫލަކުން ގެންދިއުން ބަދަލުގެނައުން. އެހެންވީމާ، މިގައި ބައިސްކޮޅުމީހުންނާ ތަޢުލީމީދާއިރާތަކުން އަރާނަމަ އެއްސާބިތުން މަޑުކޮށްވަރު ޖީސްތަކުގެ ފާހެއް ދިނުން މުއްދަތެއް ދިނުމާ އެކުވެސް ތިރާގައި ތަޢުލީމީދާއިރާ ސަރުކާރު ގެޔޮބާގައި ޝާއިޢުކުރެވިފައިވާ ބަދަލުކުރާގޮތް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ. އިރުސާބަށް ދިޔާމަގާއެއް އެޖެންޑާއެއް ނަންނަން ޝާއިޢުކުރުމުގެ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ޢަމަލު އެއްއުސޫލަކުން ތަޢުލީމީދާއިރާތަކުގެ ކަންތައް ގެންދިޔާމަ ބަދަލުގެނައުމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، މާރިޔާގެ ބޭނުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޒުވާނުންނަށްވާކަމަށްފަދަ އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާކުރާ ބައިސްކޮޅުމީހުންނާ އެކީ 3 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ތަޢުލީމީދާއިރާ ސަރުކާރު ގެޔޮބާގައި ޝާއިޢުކުރުމަށް. އަޅުގަނޑުމެން އެއްބަސްވެވޭގޮތެއް އެބަ. ހަމަޖެ.

ނިޔަންދީއަޑުގެ ޢުމުރުބޭނުން ވޯޓަށް ބައިސްކޮޅުމީހުންނާ ވާހަކަ ބޭނުމަވޭސް. އެހެންވީމާ، އެކަ އަދިއްޔާގަނޑު

ޢަބްދުލް ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: 3 އެކަމާ ނަޒަރުސްކުން ކުރައްވާކަމެއް ފައިދާއާއިމާ، ރަނގަޅު ހުރަދުން ކުރައްވާ ކަމެއް ފައިދާއާއިމާ 3 ދުވަސް އަޅުގަނޑަށް ހިފަނީ މާ ކުރުކަން. އެހެންވީމާ، އެއީ އެކަ އެވަގުތު ހުރަދުން ސިޔާޤު ވިޔަދުއަގައި ބޭނުގައިވެސް، ނުވަތަ އެކަމުގެ ބަލިހާލު ހުރިގޮތުން އެކަ ބާރަކަށްވުރެވޭސް ބޭނުގައި ހުރަދުން. އެހެންވީމާ، 3 ދުވަސް އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަށް ހިފަނީ ތަންކޮޅެއް ކުރުކަން. 15 ވަރަކަށް ދުވަސް ރަނގަޅު ހެމަ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ދެން އަހަރެ ބައިސްކޮޅުމީހުންނާގެ ބާބުގައި އެންމެން ދެއްކި ހަމަޖެ ބައިސްކޮޅުމީހުންނާ އެކަހަލަ ކަމެއްގައި ވަޒީފާދެނިވަނީ އެކަ ހުރިހާ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރެއްވުން މިހަރު ކަނޑައެޅި ގަޑީގައި ހުށަހަޅަން ޖެހޭނީ ކަޑަތަކާ ބަދަލަށް. ދެން ކޮންމެއަކަސް މިހެންގައި އަޅުގަނޑުމެން މާދަމާ ވަރުގެ ކުރިއަށް ކޮންމެވެސް އެއްގޮތަކަށް. ޖަޒާކަﷲ ޚައިރު.

ހުވަދުއަތޮޅު ދާއިރާ ދެމެހެއްޓު: އަޅުގަނޑުމެން ފާސްކުރި 15 ދުވަސް ރަނގަޅުކަމަށް މިހާރު

އަބްދުﷲ ޖާބިރު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރީގެ ޖުލައިމަހުގައި ޗުއްޓީގައި ލިބޭ 15 ދުވަސް. އެހެންވީމާ، 15 ދުވަސް ބޯޓުގައި ޓަސްޓިފިކޭޓު ގެޒެޓުކުރަން ޖެހޭނީކަމަށް. އެއީ، ޖުލައިމަހުންވެސް ބަދަލުކުރަންޖެހޭނެ. އަނެއްކާ ބައިޖުވެސް ކުރަންޖެހޭނީ ގެޒެޓުކުރަންޖެހޭ.

ތިލަދުންމަތީ ދެކުނުބުރީ މެންބަރު މިހާރު ރަޖިސްޓަރީގެ ނިމުމަކަށްފަހު މާލިޔަ ވަގުތުތަކާއި މާލިޔަ

އަބްދުﷲ ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: މަސައްކަތްތަކާއި އާންމުކޮށްލެވޭކަމާއި ބޭނުމީ. ދެން އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ހިތަށް އިތުރު ދެންމެ ވިދާޅުވިން، މުޤައްރިރު ދެންމެ ވިދާޅުވިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ 3 ދުވަސްތެރޭގައި ތަސްދީޤުކުރަން. 15 ދުވަސް ކުރީގައި ދިވެހި ޤާނޫނު އަސާސީގެ ދަށުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ ނިސްބަތުން 15 ދުވަސް ދިވެހި ޤާނޫނު. އެހެންވީމާ، ސުވާލުއުފެދޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، ދުވަހުގެ އަދަދު މިއޮތީ 3 އާއި 15 އާއި ހުށަހެޅުން މިއޮތީ. އެހެންވީމާ، ކޮންމެވެސް އެއްބަސްވުމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ނިމުމަކަށް ބަލަމާތޯ. މިގޮތަށް މިވެސް އަޅުގަނޑުމެން ނަގާއިރުގައި އެއްގޮތް ޤާނޫނުއަސާސީއާ އެކަށީގެންވާގޮތަށް މެންބަރުންނަށް ވޯޓު ދެއްވުމަށްފަހު ބަލައިގެން މި ނިންމުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ގެންދަނީ. އެހެންވީމާ، 3 ދުވަހަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓުދެއްވާ. 3 ބޭފުޅުންގެ ވޯޓު މިލިބުނީ. އެހެންވީމާ، 15 ދުވަހަށް ފާސްވީ. އެހެންވީމާ، ފުރަތަމަ ނިންމުނު ކޮމިޓީއާއި ބަލާބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަށް ބިލު 15 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ތަސްދީޤުކުރުމަށް ސަރުކާރު ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނޭ. އާދޭ، މިހާރު މި ދިރާސާކުރަނީ، މިމާއްދާގެ (ނ) ގައި ބާރަތެއްގައިވާ މާއްދާގެ މަސައްކަތްކުރާގޮތުން ނަގާ ރައްޔިތުންގެ އާންމު ސިޔާސީ ވޯޓުގައި ރައްޔިތުންގެ އަމުލަބެހޭގޮތުން އެބުލަކަން ލިބިއްޖެނަމަ 15 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެބިލު ތަސްދީޤުކުރަން ސަރުކާރު ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނޭ. އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން އެބިލަކީ ޤާނޫނަކަށްވާނޭ. އެހެންވީމާ، އިތުރު މަސައްކަތެއްނެތިއްޖެ އެކަމަކު އެމާއްދާ ނިމުނީ. އާދޭ، ޝަރީފް.

ހިތަދޫއުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ ތާރީޚު ދޭން ކިޔަނީތޯ ވާނީ.

އަޙްމަދު ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކުން: އެހެންނޫނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ޤާނޫނުއަސާސީން ބަދަލުކުރެއް ފުރުޞަތުދިނުމަކަށްވާނީ ދެއްކޭ.

ސިޔާސީދާއިރާގެ އިލްމުވެރި ޝަރީފް: އެއީ އެހެންދަންނަވަން މިޤައުމީ ބަޔައް ފަހަރު ޤާނޫނީބަޔަށް އަޅުގަނޑުމެން

އަޙްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކުން: އެބަ ހަދަމު އެއީ ކުރަންޖެހޭނީ ކަމެއްކަމަށް ބަލައިގެން. އެ ބާރުވެރިއާ ނިޒާމާ އެކަމެއްނުވާފައި މިއަންނަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ އެހެން ނިޒާމަށްވުރެ ހަމަ އެ ބަސްމީހުންގެކަން ސާއިދުކުރާ ދުވަހުން ފުރިހަމަ ޑިމޮކްރަސީއެއްކަމަށް އެ ބާރުވެރިއާ ނިޒާމާ.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކުން: އެބަދު ފުލުސްވެރިޔާގެ ނުލައި ޑިމޮކްރަސީ ބާރުބޭނުމާ ބަރަހާ އެންމެހާ ދެއްކޭ.

ސިޔާސީދާއިރާގެ އިލްމުވެރި ޝަރީފް: އާންމު އުސޫލަކީ ޙަސްބުކަ ކުރިއަށްދާން ފުލުހުން ޑިމޮކްރަސީއަށް.

އަޙްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކުން: ގައުމަކީ ކަލަބެއް އެއީ ފުނަ ވަކި ދުވަހެއް ބައްޓަންކޮށްފައި އޮތީ. ނިޒާމާއި އާންމު ކަލަޔާ އެއީ. ޑިމޮކްރަސީއަށް ދުވަހުން ފުލުހުން އެ ޤާނޫނަކުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތްވަރުދޭ ކަމަކީ ފަރި އެހެން ނިޒާމާދީ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެންވެސް އެނގޭ ބާރުވެރިކަން ދެކޭ މިޤައުމުގައި ބަލާއިރަށް. އެކަން ސިޔާސީ ގަވާއިދުގައި އަޅުގަނޑު ރިޔާސީ އެހެން ކޮމިޝަން އެކަންފަދަ ސަރުކާރު ބަހައްޓާ ޤާނޫނު ނިޒާމާއި ޑިމޮކްރަސީ ދުވަހުން ފުލުހުން ޑިމޮކްރަސީއަށްވުރެ.

މަޖިލީސްގެ ދާއިރާގެ ޝަރީފް: އަޅުގަނޑު ހަމަ ބޭނުންކުރެ ކަމަކީ ބައްޓަންކުރި ގޮތަށްހަދާފައި. އެއީ މިހާރު މިޤައުމުގެ ރައްޔިތުން މިއަދު ރައްޔިތުންގެ ބާރު ސަރުކާރުގައި ވަޒީރުން ރައްޔިތުންގެ އަޚްލާޤީ ޤައުމުގެ، އަޅުގަނޑު ރިޔާ މި ބާރުވެރިކަމަށް ވަޒީ ދީން މިނިވަން އަޚްލާޤީ ޤައުމު އެހެން ޤާނޫނު ބަޔަކަށް ފުލުހުން. އެހެންވީމާ، އެ ބާރުވެރިކަން ބާރުވެރިކަމާ ބަލާ އެބަހުރި ޤާނޫނު ދީން އެބަހުން ވަޒީ ދީން މިނިވަން އަޚްލާޤީ ޤައުމު އެބަހުން ލިބިގެންވާ އެބަހުރި ބަދަލުކުރަން.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކުން: މިޤައުމު އަދިވެސް އެއްގަލަކަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ބާރުގަދަ އެބަހުރިކަން މިއަދުވެސް.

ހައްދުއަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހީމް ދޮން އަދުގަނޑެކަރު މަސްއޫލިއްޔަތުން. އެކަމަކު ރައްޔިތުންނުންނޯ

ޝަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން: އުމުރުންނަކަވެސް. ރައްޔިތުންގެ ސިއްހަތު ވެޖެހިގެން ވެރިޔާއާ ރައްޔިތުން. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑެކަރު ބޭނުން އެބްޑޮކްޓަރުންނާ ބަލަހާ ރައްޔިތުން، ކޮންމެ މިހަކުވެސް ރައްޔިތުން. އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤު ސިއްހަތު ވެޖެހިގެން ވެރިޔާއާ ރައްޔިތުން. ރައްޔިތުން ނުންމިހުންނައް ވެޖެހޭނެކަން. އެހެންވީމާ، އެކަން އަދުގަނޑެކަރު ފާހަގަކޮށްލަން. މިހުން ޢަމަލުން އަދުގަނޑެކަރު މަސްއޫލިއްޔަތުން. މިހުންނަށްވެސް މާ އެބްޑޮކްޓަރުންނާ ރައްޔިތުން އެހެން ޢަމަލު.

ހިތަދޫދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދުގަނޑެގެ އެކުވެރި ޢަމަލު. އެއީ ކޮންސިޓިއުޝަނަލް ގަނޑުއަޅުން.

އަބްދުﷲ ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންމާއްދާތަކުގެއިތުރުން ޢަމަލުތަކަކީ ކަނޑައެޅިފައިވާ އެމް.ޑީ.ޕީ ގެ ދެތަކަން. ރައްޔިތުން ޢަމަލުތައް ރައްޔިތުން. މިހުން ޢަމަލުތައް މިހުން. މިޙާލަތު މިހުން، (ސ) ގައި ރައްޔިތުން، އެހެން ޢަމަލުކުރުން. އެބައި ތަސްދީޤުކުރެވޭނެ ރައްޔިތުން ޢަމަލު ބޭނުމަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައެޅި މުއައްސަސާ ރައްޔިތުންގެ ޙާލަތު ސިއްހަތު ވެޖެހޭ. އެހެންވީމާ، ކޮންސިޓިއުޝަނަލް ގަނޑުއަޅުން މިދެ ދެނިކޮށް. ދީން އެހެން މާއްދާއެއްގައިވާ އެހެން އަލިސްކުރާއްމުން އެހެރީތަކަށް ގަނޑުއަޅުން އެގައި ދެނިކޮށް.

މާލެއަތޮޅު ގެންބަދު މާރިޔާ އަބްދުﷲ އަދުގަނޑެއް ވެސް ރިޔާސަތާ ތަޤުރީރުގައި އެއިން ޖުމްލަ، އަދި ރައްޔިތުންގެ

ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން: މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނުތަކުން ފުރިހަމަ އެބަހުރި ތަކަތަކުން ތަފާތުވާނެ. ދިނަފަހަރެއް ހަމަ ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފުރިހަމަ އަމަލުކުރެވޭ މިފަދަ. ދީން އިތުރު ޤާނޫނާއި ކަނޑައަޅާފައި ހުންނަ ނަމަ ހުންނަނީ ބޭނުމަކީ ޤާނޫނު ކަނޑައަޅާފައި. އެހެންވީމާ، އެބައި ނުހުވާތޮން އަދުގަނޑެކަރު ހިއްސާވާ ހުރިގައި މަސްއޫލިއްޔަތު ހުވާ ޖަލްސާ އެއްގޮތަށް ރާއްޖޭ މާލޭ. އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ރައްޔިތުން ބަދަލެއް އަދި އަދުގަނޑެމެން ރައްޔިތުންގެ ފުރުސަތު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މި ދެއިސްތިހާރު އެއްވަރަށް އަދުގަނޑެމެން ވާހަކަދައްކަން ކޮންކޮށް ނިންމަން ހުށަހަޅުއްވި ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، ފަހަރަކު ކޮންކޮށް ނިމުމާ. ފުރަތަމަ އިބްރާހީމް ކަންތައް އަދުގަނޑެމެން ނިންމާލުމަށް އަދުގަނޑެމެން ދާނީ. އެހެންވީމާ، އެބައްޔަކީ ވޯޓުދީގެން މިއާއި އަދުވެއްޔާތޯ، އެބޭފުޅުން ބަދަލުކޮށްލަން ފުރިހަމަ ކަމުގައި ބާރުގަނޑު އެބަ އިންސާފާ. އެހެންވީމާ، ފުރަތަމަ އެބޭފުޅުން

ބަދަލުކޮށްލަދެއްވާ. އެއްވެސް ބޭފުޅަކު އިޢުތިރާޟެއްނުކުރައްވާ އެގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް. ދެން ފަހު ޖުމްލަ މާރިޔާ ވިދާޅުވިގޮތުން އަޅުގަނޑެން ދޯހަޅި ފަހު ޖުމްލަ އުނިކޮށްލިޔަސް މައްސަލައެއްނެތޭ. އެހެންތޯ. ހަމްޒާ.. އެޖުމްލަ އުނިކޮށްލުމުން ތިޔަރާގުވި މައްސަލާގައި ހައްލެއްވެނީތޯ އަޅުގަނޑުވެސްނަން.

ނިލަންދޫދާއިރާގެ އުތުރުބިރި މެންބަރު އާދި، އަޅުގަނޑު އެ އުނިކުރުމަކުންވެސް މައްސަލައެއްނެތޭ، އުނިކޮށްލުން

އަބްދުﷲ ހަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދޭ ހަމަ ރަނގަޅުކަމެއް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، އެ ޖުމްލަ އުނިކޮށްލުމަށް ފުރިހަމަ އިއްތިފާޤު ބޯޓުގައި އެބައިންނުވިޔޭ. އެހެންވީމާ، އޭގެ ވިސްނުމަކީ، މި ހަމަ ރަނގަޅުކަންބަޔާއި އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާލީ. ވިސްނުމަކީ ވަކި ބޭފުޅަކުން މަޖުބޫރުކުރަން ފަށަން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުވާލަން އެޤާނޫނާ ބިލުގައި އޮންނަނީ އެގޮތުގެ ތިޔާވިސްނެވި. އެހެންކަމުން ވަކިވަރަކަށް ހަމަ ގެޖެހުނީ ބޭނުމޭކުންކަމުގައިވާނެ އެ ބަދަލުކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އިޢުތިރާޟްކުރާ ބޭފުޅަކު އުނިކޮށްލަން ނުފެނޭ. ފެނިފައިވާތީ އެ ޖުމްލަ އުނިކޮށްލައްވާ.

މަޗަންގޮޅި ދެކުނު ދާއިރާ އަހުމަދު ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން: ހަމަ ކުރިއަށް ފޮނުވާ އަރިހުން ހަމަ އެޓޯނީޖެނެރަލުން ބޭނުންވަނީ، އާދައިގެ ގޮތެއްގައިވެސް ބިލުތަ◌ަށް ފާސްކުރުމުގައި އެހެންވީ ޖެހޭނެކަމަށް ކުރީގައިވެސް. އެއާއި ކޮންސިސްޓެންޓްވާންޖެހޭނެ މިބައާއި. އެހެންވެ ހަމަ އެ ކުއްޔާ ބޭނުންވާ ބަލައިލާން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، އެބައި ނިމުނީކަމަށް ބަލައި. ޝަރީފް އެއްޗެއް ވިދާޅުވޭ.

އައްޑުއަތޮޅު ދެކުނު އިބްރާހީމް މިހާރު މި ނިމުނީ (ކ) މިމާއްދާގެ.

ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ކުރިއަށްގެންދަވާ.

ހއ.އަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހީމް: މި (ހ) ގައިވާ މި އިންނަނީ ރައްޔިތުންގެ އާންމު ސިއްރު ވޯޓެއް..

ސްޕީކަރު ވާހަކަދެއްކެވުން: ބިލާކުން އަޅުގަނޑުމެން ނުލިބިއްޖެނަމަވެސް އެބުރު ބާރުލިބިފައި. ދެން މިއިން ޤާނޫނުއަސާސީ މުޅި ރައްޔިތުންގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވޯޓުން ބޭނުންވާ އަޅުގަނޑުމެން. ކުރިމަތީ އެބައޮތް ވޯޓުން ބޭނުން. އެހެންވީމާ، އަދުލުވެރިކަން ފެންނަ (ހ) އަތުވެސް، ރައްޔިތުންގެ އާންމު ސިއްރު ވޯޓުގައި ވޯޓުން ބޭނުންގެ އަޅުގަނޑުމެން އެބިލާކުން ނުލިބިއްޖެނަމަ އެ ބިލުން ބާކީވާ. އެގޮތުން ބަލަމާ. އެކަމުގެ އެންމެ އިބާރާތް (ށ) ގައިވާ އެއްވެސް އަދި ބޭނުންވާ، އެގޮތުން. އެހެންވީމާ، މިކަމުގައި ދެން ކުރިމަތީ އެ ކޮންސިޓިއު މިގޮތުން އެބަދަލުކުރަން އަދުލުވެރިކަން ފެނިގެން ވާހަކަ ދެންނެވީ.

ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަދުލުވެރިކަން ފެންނަނީ އޮތީ ބިލާކު ޝަރުޢީ ނިޒާމް އަދި ޕާލިމެންޓަރީ އަދަދުކުރަން

އަބްދުﷲ ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރު ރައީސް މަޖިލީހަށް އަރުވަން. ޝަރުޢީ ނިޒާމްގައި ރައްޔިތުން ވިސްނާފައި ހުންނަ ވާހަކަ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޖެހިގެން ގުޅިގެން ދެން ތަކުރާރު ކުރުމުގެ ނިޒާމް ނިސްބަތުން ދެން އެކަން ޝަރުޢީ ނިޒާމްގެ ދެ.

އިބާރާ ވާހަކައެއް އެހެނަސް ބޭނުންކުރާ ގޮތެއް. ދެން ސްޕީކަރު އެގޮތަކުން ފޯމެއް (ހ) އަދި ގައިވާ ރައްޔިތުންގެ ޖާގަތު ސިޔާސީ ވޯޓުގައި ވޯޓުން ބޭނުންގެ ރައްޔިތުންގެ އެބިލާކުން ނިޒާމަކަށް (ށ) ގައިވާ އެއްޗެ އިބާރާތް އެކަމުން ބަދަލުކުރަން ބަދަލުކުރަނީ ބައިވަރު ގޮތަކަށް އެއްވެސް ބާރުތައް އެއްޗެއް ވިޔަފާރި ބާރުތަކަށް. އެއްވެސް ބާރުތައް ކުރުމަށް ނިޒާމްގައި ވަކިކަމަކު. އެހެންވީމާ، ވަކިގޮތަކުން ބަދަލުކުރުމުގައި އެދިގެން. އެހެނީ، 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) މިގޮތަށް މި ޖުމްލަތަކުގައި ރައްޔިތުންގެ އާންމު ސިއްރު ވޯޓުގައި ވޯޓުން ބޭނުންގެ އަޅުގަނޑުމެން އެބިލާކުން ނިޒާމްގައި އެބިލާކުން ބަދަލުކުރަން. އެކަމަކު އަދުލުވެރިކަމާ ނިސްބަތުން ރައްޔިތުންނަށް. އެހެންވީމާ، 4 ވަނަ މާއްދާ ނިސްބަތުން. ދެން ވަކިގޮތަށް އަދުލުވެރިކަމާ ދިމާކުރަމުން މި 2 ވަނަ މާއްދާގައި ގޮތުގައިވާ ވިސްނުމަކަށް ގުޅުންހުރި އެއް ރިޔާސީ މިގޮތް. 2 ވަނަ މާއްދާގައި އަދުލުވެރިކަން ބަދަލުކުރާނެ ބޭނުން ކުރިމަތީ އެއް 4 ބާބު އެކަމުގައި އެއްވާ އަދުލުވެރިކަން ވަކި މާއްދާތަކުގެ ހެޔޮ ވިސްނުންތައް އިސްތިހާރުގައި ނިސްބަތް. އެހެންވީމާ، އެބަދަލު ގެންނަމުގައި މިގޮތް އެއްވޭ. ރައްޔިތުންގެ ޤާނޫނު ސިއްރު ވޯޓުގެ ނަގައިގެންނެވި ބަދަލުކުރުމަކާ ބައިވަރުކަމުގައި މިގޮތް މިއްސީ އަސާސީ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ މިނިވަންކަމުގެ ބާބުގައި ހިމެނޭ ކުރިން މާއްދާއެއް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ބާބުގައި އޮންނަ، މިގައި ވިސްލާގައި އެއް 2 ވަނަ މާއްދާއާއި 3 ވަނަ މާއްދާ.

އެއީ ދައުރުގެ ދިގުމިން، ދައުރުގެ އަދަދު. ދެން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް އެއީ 9 ވަނަ މާއްދާ. އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޢުމުރު ކަނޑައަޅާ މާއްދާ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ނިންމުމާ ދެކޮޅަށް އިތުރު ކޮށްނުޖެހޭނެ އެބައޮތް އެއްވެސް ބޭފުޅަކު. ބަސްޖާ.

ނިލަންދޫދާއިރާގެ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަހްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު ހިތުން ރަނގަޅު ޖުމްހޫރިއްޔާގައި ފުރި ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ބަދަލުކުރެވޭން މިހާރު ނިންމުން އަންނަނީ. އެއީ ޖުމްހޫރިއްޔާގައި ބަދަލުކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެ ނުނިންމޭނެ. އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް މުހިންމު ބަދަލާއި ރިޔާސީ ނިޒާމާ ދެކޮޅު ބަލާ. އެހެންވީ ކޮންކަހަލަ މާއްދާތަކެއް ބަދަލު ނުކުރެވޭނެތީއާއި ފުރި ރިޔާސީ ނިޒާމުގެ ހިނގާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދައުރުގެ މުއްދަތާ ހަމަޖެހިގެން، އެކަހަލަ މާއްދާތަކުގައި ބަދަލުކުރުން އެއީ މުހިންމުކަމެއް. ދުން ހަމަޖެހިއްޖެ ބާރުތަކާއި ސަރުކާރުގެ ބާރު ދަނޑިވަޅުން، އެބައިގައި މުހިންމުކަމެއް. މިސާލަކަށް ގެއިގެ ގާނޫނީ ދިރިހުރުމުގެ ދަރަޖާގައި ދިރިޔުން ސަރުކާރުގެ މިހާރުގެ މައްސަލަ ހިފެހެއްޓުމަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ސިޔާސީ ބާރުތަކާއި އިސްލާހީ ސަރުކާރު އެބައި ދިމާކުރާ ގޮތްތަކާއި ނިންމިދާނެ. އެހެންނަމަވެސް ހަމަ މުހިންމު މާއްދާތައް. އެހެންވީމާ، މިހާރު ރަނގަޅު ޖުމްހޫރިއްޔާގައި، ފުރި ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ޖުމްހޫރިއްޔާގައި ބަދަލުގެނެސް ނުނިމި އަޅުގަނޑަށް ދަރި އެއްބަސްވާން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މާދު، ސަރުކާރުގެ މައްސަލަ ފުރަތަމަ ބާބުގައި އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާފައި ހުށަހަޅާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ވަކި އެއްބަސްވުންތައް ހުށަހަޅާ ޤާނޫނުއަސާސީ ނުނިމި ސަރުކާރުގެ ބަދަލުތަކުގެ ވާހަކަ. އެކަން ނިންމީ އެގޮތަށް. ދުން ރަޝީދު ތިލަފުށީގެ ތަޢުލީމީ ފަންނުވެރިން ދަރި މަސައްކަތް ގެނެސް. ވަކި އެއްބަސްވުން ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ސަރުކާރު ނިންމާއިރު މިހާރު. ދުން ފުރަތަމަ އެކަހަލަ އިސްލާހު ނުކުރާނެ އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ ގޮތްތަކަށް ފުރި ގޮތްގޮތަށް އެކަމަށް ފެނިދާ. ދުން ބައްލަވާލައްވާފައި ވަކި އެއްބަސްވުން ފުރަތަމަ ގޮތަކަށް ނުނިމި އިތުރުކަން ހަމަޖައްސައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މިހާރުގެ ގޮތަށް މިއަދުގެ މަޖިލީހުގެ ބައްޔަތުވާއިރު އަޅުގަނޑުމެން މިގޮތަށް ފާސްކުރައްވައިގެން ދުން މަޖިލީހުން ފުރަތަމަ ކިޔުމުގެ އަޅުގަނޑު ހިނގާ ބޮޑުވުންތައް ތަކުރާރު ފާސްކުރާ ކިޔުމުގެ މިދާދަރަށް އިތުރު ބައެއް އިތުރުކުރަންވާ ބޮޑުވުންތަކަށް އިދާރީ ފާސްކުރުމުގައި ވިދާޅުވެއްވި. އަޅުގަނޑު ކޮމިޓީގެ

ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވާފައި އިތުރުކުރާނީތޯ ނޫންތޯ އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައަޅާނީ. އެހެންނޫނިއްޔާ ޖެނެރަލްބޮޑީ މީޓިންގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަލާނީ. ހަމަޖެ.

ސިޔަންދުއަތުގެ ހުޅުހެނބުރީ މެންބަރު އަބްދުﷲ ހަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު ސަރުކާރުން ބޭނުން މިހާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް އެބަހުރި ތިބޭގައި އަޅުގަނޑަށް ބަލައިލައިފައި ނުހިމެނޭ ސަރުކާރުގެ ބޭނުން ވަރަށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ވަޒީރުންނަށް ނުވެވޭނެކަމަށް އެކަމަ މާއްދާ އޮންނަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެމްބަރުންގެ. އެބަބުނެއިތޯ އޮންނަނީ. ނުވަތަ ކޮންބާވަތެއްގައި އެވާހަކަ އޮންނަނީ. އެއީ ވަރަށް މުހިންމު މާއްދާއެއް. އެހެންވީމާ، އެމާއްދާ އަޅުގަނޑު ބޭނުން ކަނޑައެޅިގެން ރަނގަޅުކޮށްދެވޭތޯ ނޫނިއްޔާ އެމާއްދާއަށް ބަދަލުގެނެސްދޭތޯ އޮތީ. އެއީ ހަމަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ މަސައްކަތް ވަރަށްބޮޑަށް އޮންނާނެ މާއްދާއެއް. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ފަސޭހައިން ފާސްވެދާނެ މާއްދާއެއް އެމާއްދާއަކީ ބަދަލުގެނެސްނަމަ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ހަމަޖެ ދެވަނަކޮމިޓީގައި އެންމެން މަޖިލީހުގެ ރައީސަކާ އެއް ޖުމްލަ. ޖީގައި ހިސާބުގެ މާއްދާ އޮތް ބައްދަލުވުމާއި ދިރާސާކުރާނީ.

ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު ބަސަން ޖަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިހާރު ފުރަތަމަ ރިޔާސީ ނިޒާމަކަށް ވޯޓުދިނުމަށް މިހާރު ބަޔާނެއް ރިޔާސީ ވޯޓުދިނުމަށް. އެއީ ފުރަތަމަ ރިޔާސީ ނިޒާމަކަށް ވޯޓުދިނުމުގައި މަޖިލީހުގެ ކުރިމަތީގައި އެއް ބައްދަލުވުމެއް މަޖިލީހުގެ ނިޒާމީ ފާހަގަ ބަޔާނެއް މިއަދު ނިޒާމަށް ސަރުކާރުން މެދު ޚިޔާލުފާޅުކުރާ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ މަތިން އަޅުގަނޑު ބޭނުން ފުރަތަމަ މާއްދާ ތިން ވަނަ މާއްދާގެ ފުރަތަމަ ބައި. ފާސްކުރެވޭނެ އިންތިޚާބުކުރުމުގެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: 3 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު އަޑުއިވޭގައި އެއް ކަމަށްފާހަގަކުރެވޭ އޮންނާނެ.

ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު ބަސަން ޖަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އެހެން އޮއްވާ ދެންނެވީމެވެ އަޑުއިވޭ 2 ވަނަ މާއްދާ އެއްބަސްވެވޭނެ ބާއްވަން، އާދެން އެބަ ދިމާވާނޭ ޑައިރެކްޓަރީގައި ރިޔާސީ ވާހަކަދެއްކީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތަށް ދެވަނަ މާއްދާއަށް ކުރެ އިޞްލާޙެއް ގެނައުން އެބަޖެހޭ. 2 ވަނަ

މާއްދާގެ (ސ)، ޤާނޫނުއަސާސީއަށް އިސްލާހެއް ގެނައުމުގެ ގޮތުން މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ބިލަކަށް އަމަލުކުރަންވާނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ބިލު ތަޞްދީޤުކުރުމުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން: އެޖެންޑާކުރެވި އޮތަސް ބައެއް އިޖްލާސްތަކުން ރޭގައި އަށްއާކޮށް ޒިޔާރަތްތެރިޔާގެ އެބައި އިޖްލާސްތަކުން، 2 ގެ (ނ) މިބަޔާނީ.

ކޮމިޓީގެ ފުރަތަމަ ބަހުސް އަޑުގަނޑު އަދި އެއްޗެހި ދަންނަވާލާފައި އިހުގެ ބޭނުން ސަރުކާރުގަން. ބަހުސް ވާހަކަދެއްކުން: ކޮންމެ ބިލެއް މި ގޮތުގެ މަގުފަހިކުރަން. އަޑުގަނޑެއް ހިލޭ އޮޅި މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ބިލަކަށް އަމަލުކުރަންވާނީ ޝަރުޢީ. އެފާސްކުރާ ބިލު ޤާނޫނަކަށްވާނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ބިލު ތަޞްދީޤުކުރުމުން. ބިލަކުން އަމަލުކުރަންވާނީ. ޤާނޫނަކަށްވާ އަމަލުކުރާނީ. އެވަރަކަށް ކަންކަމުގެ 2 ގައި ލިޔުމެވެ.

މެޝްވަރާދެއްވުމު ދުވަސްކޮޅު ފޮނުވުމަށް އާދި، 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ހާއްސަކޮށް ވަކި މާއްދާތަކެއް އަދި އިބްތިދާއީ ބަހުސް ވާހަކަދެއްކުން: ރައްޔިތުންގެ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި އަދި އިޤްތިޞާދު އާއިން ބަޖެޓާއި ކަނޑައަޅާފައި އޮތަސް. އެގޮތުގައި ހިމަނަން ވަރަށް މުހިންމުކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަ ބައެއް މާއްދާތައްވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގައި އޮތަސް. އެގޮތުގައި ދިވެހި ދައުލަތުގެ ދީނަކީ އިސްލާމްދީން ކަމުންނާއި ހަމައެކަނި ޢަރަބިއްޔާތަކުގެ އެގޮތުން ދިގު ގޮތަކަށް ހަމަޖެހި ރާވާފައިވާ ބައެއް ކަންތަކެއް ޤާނޫނުގައި އެކަށައަޅާ ގަވާއިދުގެ މާއްދާތަކާ އެއްގޮތަށް އިޖްތިމާޢީ ޚިދުމަތްތަކަށް ލިބިގެން. އެކަމަކު މުހިންމު މާއްދާތައް އެބައުޅޭ އަދިވެސް އެގޮތުގައި ހިމަނަން ޖެހޭ. ހަމައެކަނި ބަހުސް ފުރަގަސްކޮށްލައިގެ ސިޔާސީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބައެއް އެހެންބަޔަކަށް ވެއްޖެނަމަ ނުވަތަ ކުއްލި ކަމަކުން ކުރެވިދާނެ ފެންނަ ޤާނޫނުގެ ބައެއް މާއްދާގެ ލިބިގެންވާ ކަމަށް.

އެއް ވަރަށް މުހިންމު އަސާސީ ޙައްޤުތަކުގެ ބާބު ނުވަތަ ހިމަނާލާ ބަރާބަރު ވަރަށް މުހިންމު ކަންކަން މާއްދާތައް އެބައުޅޭ ޤާނޫނުއަސާސީގައި. އެހެންވީމާ، އެކަންކަމުގެ ވިސްނުން ބަހައްޓަންޖެހޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން.

މިފަދަ ޤާނޫނުތަކުގެ ބާބު ބަހުސްކޮށް ރައީސް ޤާނޫނުއަސާސީ ފާސްކުރިއިރު ބައްދަލުކުރި ބިލެއް މިހާރު މިހިރީ

މުޙައްމަދު ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ތިގެންދަވަނީ. އަސްލުގާ މިބާބުން މަސައްކަތް ފުރުޞަތުދީގެން ކުރިއަށްގެންދަނީ. މިހިސާބުން ނެތިކަމުގައި ނުވާނެ. މިހާރު ވަކިގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ފާސްކޮށް ދީފައިކަމަށްވާނަމަ ދިވަސްފަހަކަށްވެސް އެބިލަށްފަހު ގާނޫނުވަކިކޮށްވެސް އެހެން ހަރަކާތްތެރިވުން. އެހެންނަމަވެސް އިއްވުމާއި ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަހަމަކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިތުރު ކަމަކަށް ދެން މި ނިމުމަށްކަށިކަމެއް ބޭނުން ހަމަ ދަންނަވާލީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިއަދުގެ އަށް 12 ވަނަ ހަމަކާކަހަލަ މިއަދު ފާސްކޮށްލާނީ ހަމަ ކޮންމެ ގޮތަކަށް ގަނޑުވާޑާއަށް ގެންދާނެ މީހުންނާ ވަކަވަތްތުރުގޮތެއްވާ ފާސްކޮށްދިނުމަށްހުރި ކަމަކުރަނީ، ދުވަސް މިއަދު ބައިވެރިވި ބައެއް. ދެން އެހެންނަމަވެސް، މިބައި އެކަނި އަޅުގަނޑު މިހާރު މިވަކަތައްކަނީ. ދެން ގޮތުން ހިތްފާކުރުމަށްދެވުނު އެއްޗެއް ބޭރުކުރުމަށް ވަކަތައްކަރު އަޅުގަނޑު ކޮންގޮތަކަށް ހުށަހަޅާލުމަށް ދިނުމަށް ނުދަނީ. އެހެންނަމަވެސް ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އެއްގޮތަށް މިޤާނޫނުގެ ބާބު ގައި އެބަ އެނގޭ ފާސްކުރުމަށް އެއްބަޔަކާ ނުކުރާ އެއްބަސްވެ.

ނިޒާމުދީނާއި ގުޅޭ އިއްޔުބާ ގޮތުން (ނ) ގެ ތިރީން އަދި 1، 2، 3 ގައި މިދުސްތޫރު ނިކުތުމެއް

ޢަލީވަޙީދު ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން: ފާސްކުރީމަކަށެވެ. އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާބުގައިވާނެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގޮތުގައި ފާސްކުރި ނަމަވެސް ވަރަށްއެއް މިބާބުގައިވާއިރު. އެހެންނަމަވެސް، މިރާއްޖޭގައި އަޅުގަނޑަށް ދެންނެވި ފާހަގަ މަޖިލީހުގެ ސަރުކާރު އެބާބު އަކަށްމުގެ ވާހަކަ ހަމަ މިވަނަ އިތުރުކުރަން. ކޮންމެ، މިއީ ފަރާތު ދުރުން ކަމުގައިވާގޮތުން. އެހެންނަމަވެސް، އެވާހަކަ އެހެން ގޮތަށްވެގެން ފަރާތު ދުރުން ގަތުމަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޒަރީރު ހުށަހެޅުއްވި ފާޑުކިޔުމެއް ރައްޔިތުންގެ ބާބުގައި، ޒާތަށްވުރެ ބަލައިގަތުމަށް ރައްޔިތުންގެ އެއީ ކޮން ވާހަކައެއްކަން. ކޮންމެއްކަން އެއީ ފާޑުކިޔުމެއް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދެންބުނީ ކަމަކަށްގެން ނިޒާމުގަކަން ބަލާނުކުރާ ވާހަކަ ކުރަނީ އިތުރުކުރަނީ.

ފާޑުކިޔުމުގެ މަޖިލީހުގެ ދެންބުނު އަޅުގަނޑުގެ އެއްޗެއް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާބު، ނޭގ 3 ވަނަ

މުޙައްމަދު ނަޝީދު ސަރުކާރުގައި އެބައްޔެއް (ނ) ގައި މިޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަނޑައަޅާ

ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާނަމަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކު އިމްތިޔާޒުގެއްލުވުމަށް އަންނަނިވި ވަޒީފާތަކުން ވަޒީފާއެއް އަދާކޮށްގެންނުވާނެ. 1- ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަން. އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޤަވާއިދުތަކުގެ (ހ)، ބާބު 3 ގެ ދަށުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ނަސީދު އެފާހަގަކުރެއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާބުގައި އެވާހަކަ ގެންގުޅުއްވި ކޮށް މާއްދާ. އެހެންވީމާ، ހަމްޖާ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) މިދިޔަބަންދުގެ ހަމްޖާގެ ކޮންސްޓިޓިއުޝަން އެޕްރޫވްކުރެވިފައި އަޑުގަނޑުގެނަނަން.

ނިލަންދޫދާއިރާގެ އުސްތާޛު މެންބަރު އަލްއުސްތާޛު ދޮކްޓަރޭޓްގައި ދިވެހިރައްޔިތުން ރިޔާސީ ނިޒާމުއަށް
އަހަރެމެން ހަމްޖާ ވާހަކަދެއްކެވުން: އެއްސަފަހު ސަފަހަލީ. މިއީ މިއަށްވުރެ ސާފުކޮށް ކަނޑައެޅިގެން އޮންނަންޖެހޭނެ ސަފަހެއް. އެހެންވީމާ، މިހާ ކުޑަގޮތަކަށް، ހަނދާންކަމަށް މިކަންއޮތުން އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ. އަޅުގަނޑު އަދިވެސް ފެނަހުރޭ ބޭފުޅުންގެ އަތުގެން ސާފުކޮށްދޭން ބޭނުންވަނީ މިޖުމްހޫރީގައި ކަނޑައެޅިގެން ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާބުގައި އެކަން ކަކިއްޔާއެއް އޮންނަނީ އަޅުގަނޑަށްއޮތް ސާފުފަހައެ. ވީމާ، އަޅުގަނޑަށްފެނޭ މިއަށްވުރެ ސާފުކޮށް މިކަން އޮންނަން. ދެން މި ހަމައެކަނި ޤަވާއިދުގެ ބައިގެ ތެރޭގައި މިހާރު ކަނޑައަޅަން މިހާރު މިއޮންނަނީ ލިޔެވިފައި. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން އެއަށްވުރެ ބަހައްޓައި ނުކުޅެން. އެހެންނަމަވެސް މިހާރު އަޅުގަނޑު އެދޭގޮތަކީ މިދަންނަވާގޮތަށް އިސްލާހުގެ ތެރޭގައި މިބައި، މިޤާނޫނު އުސޫލުތައް ގޮތަކަށްއޮތުން. އެހެންކަމަކަށްވާނަމަ މިހާރު (ހ) ގެ އެއްވަނަ މާއްދާ ނަންބަރު (ހ) ގެ އެއްވަނަ ނަންބަރު އެއްގޮތް ގެނައުމަކުން މިވަޒީރުގެ ވެދާން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ބަދަލުގެއި އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ އިސްލާހެއް އަދި ހުށަހަޅާން ވާހަކަދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ހަމްޖާ އެހެނިހެންބޭފުޅުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާބުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) މިދިޔަބަންދުގައި ހިމަނާ. އެހެންވީމާ، އެކަމާބެހޭގޮތުން ހިތުހާ އެއްބަސް ވިދާޅުވާން ބޭނުންވާ އެބައިންނެވިތާ. އަޅުގަނޑު މިމަސައްކަތް ސާފުކުރެއްވުމުގެ ގޮތުން ހަމަ މިބައިން. މިހެން ދަންނަވާލިމާ އެއާ ދެކެނީ އެއްބަޔާ ވިދާޅުވާންބޭނުންވާ ވަޒީރުންނަށް ހުރިހާ ބޭފުޅުންގެ ބަރު

ހުރަހަކަށްވާގޮތަކަށް އޮތޯރިޓީތަކަށްބަދަލުން ދިގެންދިޔ. ރެގިއުލޭޝަން އޮޑިޓަރ އެކްސްޕޯޓް ކޮންޓްރޯލްކުރެވިއްޖާ ވަރަށް ރަނގަޅު.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑުގެ ރިޔާސަތުން އިބަރުތީ. އެއީ ސަރުކާރު ދިމާލު ދިމައި އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ މެންބަރުންނާއި ދިމާވާ އެކްސްޕޯޓްކުރާ މެންބަރުންނާއި ނޫނީ. ދެން އަޅުގަނޑަށް ހީވާގޮތުގައިވެސް މެންބަރުންނާއި ބަލައިގަތުމަށް ޕާޓީތަކުގެ މެންބަރުން މިންވަރު. ދެން މިގައި މިދިޔަކަސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދެންބަރަކަސްއިންގެ ޝަރުޠުތައް. އެގޮތް ފުރަހަމަ ދިރާސާކުރެވޭގޮތަށް އުފެދިދާނެ ދެންބަރަކަސްއިން. އެގައި އިބްރާހީމް އިބްރާހީމް ހަމަ ވަރަށް ފުރަހަމައަށް ބަލާދަރުމަކުރީ. އެހެންވީމާ، މިއަދު ދެންނެވުމުގައި އަޅުގަނޑު ދެންނެވިފައިވާން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތާއީދުއަހަރުމަށް ފަސް މެމްބަރުންތައް މިބައިތާ ހިމާޔަތްކަމުގެ. އެއީ ކުރިންވެސް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރި ގެރަހަމަކަމުގެ ދެމުދާއިރާއި ނުނިންމުނުގެ ތިޔަލާއީދުވާން އޮތީން. މިހާ، އިސްލާމްދީނުގެ އަޅުގަނޑުމެން ހިނގާ މިބައި ސަރުކާރުކުރީން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އެހެން ބޭފުޅަކު އެއްޗެއް ވިދާޅުވާންބޭނުން މިކަމުގައި. އާދެ، ރަމްޒީ.

ހިތަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދެ، އަޅުގަނޑު މިއަދު ހުށަހަޅައި މިއަދު ހުށަހަޅުއްވި
އަޙްމަދު ރަމްޒީ ވާހަކަދެއްކެވުން: ބާރުތައް ވަކިކުރުމަށް ވަރަށް މުހިންމުކަމެއްކަމުގައި މިއަދު ބެހެލިވައި. މި ނިޒާމުގެ އެންމެ މުހިންމު އެއްކަލަކަށް ބާރުތައް ކަނޑައެޅިގެން އޮތޭ ކިޔައިގެން ވަކިވެފައި އޮތީ. ދެން މިގައި މިހާ ހަނގުރާމަ މިކަން އަދިސްފައި އޮތްކަމުގައިވިޔަސް ފަޑުއަރާގެ ދައުލަތުގެ ދުސްތޫރު ވާހަކަ ދައުލަތުގެ ދުސްތޫރުގެ ގޮތުގައި ތިބެންޏާ އެއީ ވަރަށްބޮޑަށް ދިރާސާކުރެވެ އެއްވެސް ބަދަލެއް. އެހެންވީމާ، ކަނޑައެޅުން މިހާތަނުގެ މަރުކަޒު އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ބޮޑު ފުރުޞަ އެކަން ކަނޑައެޅުން ސާފުކޮށް ބަލައިލެވިދާނެ އޮތީން. އެއީ އަޅުގަނޑު އެދޭކަމަށް ބާރުވެރިކަމެއް މިދަނުން ސަބަބުންގެ އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ދުރުކުރިއްޖެ އެކަށޭނެ އެހެން އޮތީން.

ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ ދެންބަރު އަޅުގަނޑު ރަމްޒީ އިމްތިޔާޒު ފުރަހަމަ ތާއީދުކުރަން. އެކަމަށް

މުޙަންމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައަކީ ރައްޔިތުން އެދިގެން ނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރަމުންދާކަން ހުށަހެޅުމަކުން ގާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން އިތުން ބޭރު. ރިޔާސީ ނިޒާމުގެ އަސާސީ އެއް ސިފައި ފެނިގެން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ނިޔާބަތުން ކުރެވޭ ގޮތަށްވާގައި ރައްޔިތުންނަށް ހުރަހަކާ ވާހަކަން އަޅުގަނޑުމެން އެދޭތީ އެއްކޮޅުވިގެންނަވާން. އެހެންވީމާ، އޭގެ އަސާސަށް އުނިކަމެއް އަނެއް އެއްވެސް ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުގެނެވޭނެ މި ◌ިސްކިތްތަކުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ކޮންމެ އަކަށް ދެ ޖުޑީޝަލް މިމައްސަލަ ◌ައިގައި އެބައޮތް އެމާއްދާ ލިސްޓުގައި ހިމަނާލާނީމު ނުނީމަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވޯޓަކަށް މިހާރު ދަންނަވާލާނީ ހިމެނުމަށް ފުރިހަމަވެގެންނަމަ ބޭނުން ވޯޓުދެއްވުން. މަޖިލީހުގެ ބާބުގެ ހަތަރުވަނަ މާއްދާގެ (ހ) މިހާރު މި ޤާނޫނުއަސާސީ އިންތިޚާބުކުރުމުގެ ދައުރަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި މިއޮންނަ ލިސްޓަށް ހިމަނަން ފުރިހަމަވެގެންނަމަ ބޭނުން ވޯޓުދެއްވާށޭ.

މާލެއަތޮޅު މެންބަރު މާރިޔާ އަޙްމަދު ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު ހަމަ އަހާލަން ބޭނުންވަނީ ނަޝީދު އެވިދާޅުވާ ގޮތަށް އިލެކްޝަނެއް ކަމަށްވެއްޖެއްޔާ ޖިހާދުން އެބަޖެހޭ އެއްޗެއްސަކީ އޭގެ ޖާގައި އެއްގޮތަކަށްވެސް ބަދަލުކުރެވުން އެއްޗެހި ކަމަށް އެއްގޮތަކުން ފިކުރުގެ ނިޒާމު އެއްގޮތަކުން ކަނޑައެޅިފައި އޮންނައިރު. އެހެންވީމާ، ދެ އޮޕޮޒިޝަނުން މިހާރުން. އެއީ މިގޮތުން ފިހާރަތަކާ ދެ ޖިހާދު އެއް ކަމަށް ތިބި މީހުން ނަޝީދު ވިދާޅުވާ ގޮތަށް އޮންނާނީ ތަކެއް އަޅުގަނޑަށް މި ފެންނަނީ ބަލާލަމުން އަޅުގަނޑު ސުވާލުކުރަން ބޭނުންވަނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އަޅުގަނޑުމެން ބައެއް ފަހަރަށް މެންބަރުން ކުރިއަށް ނުވާތީ ސުވާލެއްގެ ގޮތުގައި ސުވާލުކުރައްވަނީ. އަޅުގަނޑަން އޭގައި އެއްޗެއް..

ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު މުޙަންމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު ހަމަ ނަޝީދަށް މި ސުވާލުކޮށްލީ މީގައި ނުކުތާ އެއްވެސް މާއްދާއެއް މުޅި އެކިގައި އިސްތިސްނާކުރެވޭ ގޮތަކަށް. އެހެންވީމާ، އެއްވެސް ކަމަކަށް ނިޒާމް ބަދަލުކުރަން ދެ ނިޒާމް ބަދަލުކުރުމުގައި ރައްޔިތުންގެ ވޯޓަކަށް ގޮސްގެން އަބަދުވެސް ކުރެވޭނެ ކަމަށް

އަދުގަނޑަށް ފެންނަނީ. އެހެންވީމަ، އޭގެތެރެއަށް ވަކި ބާބަކަށް ނުލާފަ ވެރިކަމުގެ ނިޒާމް ބަދަލުކުރުމުގެ ބައިވަރު މިގެ ތެރޭގައި ހިމަނައިދީ. އެއީ އަދުގަނޑު މިއަދާ ސުވާލަކީ.

ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު އާދޭ، އަދުގަނޑު ހަމަ ޤާނޫނީ އެވިދާޅުވި ވާހަކައަށް އަދުގަނޑަށް މުޙައްމަދު ނަސީރު ވާހަކަދެއްކެވުން: ބާރީދުލުކުރޭ. އަދުގަނޑުމެން ދީ މަޖިލީހުގެ ދާއިރާ މިއީ ހަމަ. ކަނޑައެޅިގެން އެސެންޝަލް އެލިމަންޓްތަކެއް އެބަހުރި ރިޕޯޓް ނިޒާމު ބެލުމަށްވެސް ބައިނުވުމަށްވެސް ނިޒާމު ބެލުމަށްވެސް. އެހެންވީމަ، މިހާރު އަދުގަނޑުމެން ޤާނޫނުއަސާސީ މިހަރަނީ ރައްޔިތުން ރިޕޯޓް ނިޒާމަކަށްދާންވީމަ. އެހެންވީމަ، އަދުގަނޑަށް ފެނޭ ކޮންމެވެސް އެއް ދިމާއެއްގައި ބަލާލާގެ އެކުލަވާލުމަކުންވެސް އަދި މިހާރު ދެން އަދުގަނޑަކުންވެސް އެބަ ޖެންސަރު މަތިވާ ކަމަކަށް. އެއީ ރައްޔިތުންނަކަށް ހުރަސްއެޅިގެން ގެންގޮސް އޭގެ އެއްސިފަ ޓްރާންސްފަރގެން ބަދަލުކުރުމުގެ ކޮންފިޑެންސް ދެމުގެ ރިޕޯޓް ނިޒާމަކަށް. އަދުގަނޑުމެން ސަބަބުތަކާއި ޗެއްގެން އެއަށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ މިނެޑެ. އެހެންވީމަ، އަދުގަނޑުމެން ރިޕޯޓް ނިޒާމުގެ އަސާސް ސިފައިގައި އިސްމާ ޗާތުގެ ކަމެއް ކުރިއަށް އެހެންނޫނަސް މުޅި ނިޒާމް ބަދަލުކުރަނީ ރައްޔިތުން ބޭނުން ކަމަށްވާނަމަ. އެއީ އަދުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ ކަމެއް. އެކަމަކު މިސާލަކަށް ބަދަލުކުރަމާއި ރައްޔިތުންގެ ވޯޓަކަށް ޓްރާންސްފަރ ވަޒީރުންނަށް މަޖިލީހުގައި ތިބޭފަރާތަށް ނުވަތަ ދައުރު ލިމިޓްކުރުމުގެ މިކަހަލަ ކަންތައްތަކާ އޭގެ އަސާސީ ސިފަތައް ގެންދިޔުމަށް ކަންތައް ދެއްތޯ. އަދުގަނޑުމެން ހަމައަށްކުރާ ތަފާސްހިސާބެއް ހުރި ބަޔެއް ކަންތައްތައް އެބަހުރި. އެކަންކަމުގެ ތެރެއިން ސިފައެއް ދަށްވާ ފުދި ނިޒާމް އެދޭނީ. އެހެންވީމަ، ރައީސާގެ މިފަދަ ގޮތުގެ ޓްރާންސިޝަނަލް ވޯޓުން ނުލިބުން ކަމަށްވިޔަސް ހަމަ އާއި އެއްވަރަށް އަސާސީވާން ބައިވަރު ކަންތައްތަކާއި އެބަހުރި ހިފެހެއްޓުމަށްބަދަލެއް ޓްރާންޓް ކަހަލަ ޕާލަތެއް އައިސް. އެހެންނެއްނޫން ނިޒާމް ބަދަލުކުރަންޖެ ހުރަހެއް. އެއީ ދެވޭން އެހެން ވާހަކައެއް. އެކަމަކު ނިޒާމުގެ ތަންތަނާ ކުރެވުނުގޮތް މިތި ފެންކޮށްދައިގެންނުވާނެ. އަދުގަނޑު ދަންނަވާނީ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ދެންބަރު މި ބާރުވެން ނަންގަވައިގެން މުޅިޤައުމާ ކޮންސެޕްޓް އަދުގަނޑަށްވެސް އަޙްމަދު ޝަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަންގެރިސްޓަރެއް ކޮންޓްރޯލް ކުރީ އަންގެރިސްޓަރެއް ދިރާސާކުރީ. އެކަމަކު ދެން އަދުގަނޑު ހިތަށް މިއަރަނީ ކިހިނެއްބާ ރައްޔިތުންނަށް ބަދަލުންކުރުވާލެވޭ ތަންތަން އެއްކޮށް ތަރައްޤީކުރަނީ. އެއީ އަދުގަނޑުމެން މިބަޔަކު ރައްޔިތުންގެ މަސްދޫބުތަކަން ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން ބާރުތަށް ދިބޭނީ. އެހެންވީމަ،

ކިރިޔާއްބޮޑު އެކަންތައްކުރާނީ. ދެން މިގޮތައް ވާހަކަދައްކާ ކަންތައްތަކެއް ފަރާތަކަށް ބޮޑުވުމުގެ ކުރަން
އެބަހުރި. އެއީ ދެން ދުވި އެއްޗެއް އަރުވާލައިގެ ގެއްލުންކަންވާހަކަތައްކަމެއް ބަލައިގަނޑުވާން
ކަންނޭނގެ. އެއީ ހަމަ އެންމެ މިހާކަން މިސާލަކަށް، އަޅުގަނޑަށް މިޒުނޑީ ދެން ބާރުވެރި ހުރިހާ
އެންމެހާ ދަނޑުވެރިން. އެމީހުންނާ އިލްބަހުރުވަ ބައެއްނުން. އެހެންއެވެސް ވޭތުންވާން
ކަންނޭނގެ. މިގެ ކޮންމެވެސްވަރަކަށް ކޮންމެ އެއްޗެއް ލިޔެކިޔުމަކަށް ނުލިޔުވޭން. ހުރިހާ އެއްޗެއް
ކަރުދާހުގައި ލިޔެގެންއުޅުނުކަންނޭނގެ މިހާރު. މީހުން ކޮންމެވެސް އެއްޗެއް ދުކޮށްލަންވެސް އެބަހުރި.
ދެން މިސާލަކަށް، އަޅުގަނޑު މިދުވަސްކޮޅު ވަކި ކޮންސިޓިއުޝަން ވާހަކަ. އާދެ މައިގަނޑު އުސޫލުތަކުގެ
ވާހަކަ. އެއީ އެބައި އެއްޗެހި ހިމަނާލައި. ނުވެ ހިނގައިޖެއްސާ އެ ބަސާއްވެރު ދުވަސް ގެއްލިގެން
ދަނީ. ދުވަސް އެހެން ބަޔައްވެރިއް މިހާރު. މިހާ، އެބައި އުޅުކޮންލާނަގަނޑަށް އަޅުގަނޑުމެން
ބަލައިގަނޑުވާން ކަންނޭނގެ. މިސާލަކަށް، ރަށްރަށުގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމަށް މީހުން
ސަރުކާރުގެ ތަރައްޤީ 18 އަހަރު ނުފެނޭ ކުއްޖަކަށް މެންބަރުކަންދީނުންކަމަށް ކަމެއް އަތުވެދާން.
އެހެންވީމަ، އެވެސް ގެންނަންޖެހޭން. އާނަ އަދި އެއީ ބާރުއިދާރީ އާނައަކަށް މެންބަރުކަން
ދިނުންތަކާން. އެއީ އިސްލާމީ އުސޫލުން ބަލަންޖެ އެއީ ބޭނު މިހާރުވެފައިހުރި. ދެން އެ
އެއްޗެހިތައް ނުހުއް ގެނުވާން ކަންނޭނގެ. މިހާ، އަޅުގަނޑުމެން ކޮންގަނޑާލަން އެބަޖެހޭ
ކޮންމެވެސް ހިސާބެއްގައި. މިސާލަކަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހުރި ހުރިހާ އެއްޗެއް އަޅުގަނޑުމެން މި
ބަލާތަ ރައްދުކުރަން ގެންނަކަމަކަންޖާ ލިޔަންވާނުންތަ. އުނިކަންފަދަމިހާ ކަންނޭނގެ
ކުއްލިއްޔަތުކަމަށް ރާއްޖޭގެ އަސާސީއުސޫލުތަކުގެތެރޭ އުނިކަންފަދައެއް ކަންނޭނގެ އެބަބު އެޅޭގައި. އާދެއް
އޮންނާނެ. އާދެއް މި މަސްހަލަތައް ނުނިކުންނާނެ. މިހާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ
އަޅުގަނޑުމެންނަށްވެސް މި މަސައްކަތްކުރުވަނީ އެހެން ތަންތަނަށްވެސް މަސައްކަތް ކުރާގޮތަށް
ކަންނޭނގެ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދުވި ޤާނޫނުއަސާސީ މިގޮތަކީއަށް ސާބިތުކޮށްގެން މިކަމުގެ
ހިއްސާވާ ނިމުނުހުން.

ނިޒާމްދާއިރާގެ އުލުކުތުބުގެ މެންބަރު އާދަމް ދާންނިސާއެޅު ކަމަކަށްވާ ސަރަޙައްދު ބަލައިލެވި ކޮމިޓީގެ ހުށަހަޅާ ކަމަށް މަގުސަދު ޔޫދު
ކަންނޭނގެ. ދެން އެއްވަރަށްވެސް، ރިޔާސަތުންސިޔާސީ އަޅުގަނޑު ދަރަނިވެރިވާން ބައުންޏާ މި ނިޒާމު
ހަމަ ރައްޔިތުން ބައުންޑަރީކަން ރައްޔިތުންނަށް އޮތީން. ރައްޔިތުން ބައުންޑަރީ ފަޤީރުންގެ
މަޤާމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޤާމުގެ ދެކެބަރުން ތިބޭކަށްވަން މި ރިޔާސީ ނިޒާމުގައި.

އެހެންވެއްޖެއްޔާވެސް ވާން. ރައްޔިތުން ނިސްބަތްވާ ދެން އަޅުގަނޑުމެން ބޮޑުކަމުން އާދެއެ. ހަމަ މިގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ގެންދަނީ. އެހެންނޫނިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން ނުވާނެ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން އާންމުގޮތެއްގައި މިއަދުނަކީ ޤާނޫނު ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަމެއް ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ އަދި އެ ޤާނޫނު ނުވަތަ އިދާރީ ގަވާއިދެއް އެކަން ހިނގާދާނެ. އަޅުގަނޑުމެން ހިމާޔަތްކުރުމަށް ޤަވާއިދު ތަނފީޛުކުރުމުގައި ޝަރުޢީ ދާއިރާ އޮތުމަށް ވާދޭ ގޮތަށް ދެމެހެއްޓުމަށް އެއް މުއްސަނދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މުއްދަތު. އެހެންވީމާ، މިހުންނަނީ އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނީ އަސާސީގެ ޤާނޫނު ބޭނުންކުރުމުގެ ނުރައްކާ. ވަކިން ހިމާޔަތްކުރާ ދަށުން ޤާނޫނުތަކަށް މިއީ. ދާދިފަހުން ރައްޔިތުން ނިސްބަތް އެހެންނަމަވެސް ނިސްބަތްވާ ގޮތުގައި އެއްޗީ ނިސްބަތްވެއެވެ. އެހެންވީމާ، ދަންނަވާލަންޖެހޭ އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް މުހިންމު ދެން މި މުއްދަތު މިގޮތަށް ބޭރުގައި މިކަން ޤާނޫނީ އަސާސީއަކަށް އެއީ ހަމަ ރަނގަޅު ގޮތެއް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅައިދޭން މިވާހަކަ އަދި ހަމަ މަޖިލީހަށް. އެހެންވީމާ، ދަންނަވާލީ އެވާހަކަ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ: އެއީ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ކުރިމަތިލާނެ ގޮތްތަކެއް މުއްދަތުގެ ނިސްބަތުގެ ކުރިމަތީގައި ހައި ހަމަހަމަކޮށް ބަހައްޓަން އެކަށީގެންވާ ޤާނޫނު އަޅުގަނޑު ޖެހޭނެ ކުރިއަށް ގެނދާނެ ވަޒީފާ ރަނގަޅަށް ހިނގާދާނެ އަދާކުރުމަށް ބާރުއަޅައިދޭނެ ދިރާސާކުރުމަށެވެ. އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާބުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ޝަރުޠުތައް އަދި، ރައްޔިތުންގެ ޤާނޫނު ފުރިހަމަ ނަގައިގެން ދެވޭނެ ބަދަލުތަކާއި މުއްދަތުގެ ތަނފީޛުގައި ހިމެނެއެވެ. ފުރިހަމަ ބަދަލުކުރަން ބާރުލިބެނީ ފަހުން ބާބުގެ ފަށަލައިން. އެއީ، އަޅުގަނޑު ރިޢާޔަތްކުރަމުން. މިކަމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާބުގައި މިއުސޫލު 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ). އެއީ ވަރުގަދަ މަޖިލީހުގެ ބާރުތަކަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމުގެ ބާރުތަކެވެ. މާއްދާ. އެ މާއްދާގައި ރައްޔިތުންގެ ޤާނޫނު ބަދަލު ނަގައިގެން ދޫނި ބަދަލުތައް ނަގައިދޭ މާއްދާތަކުގެ ތަނފީޛުގައި ހިމެނެއެވެ. ފުރިހަމަ ބަދަލުކުރަން ބާރުލިބޭނެ. ދެން މިގައި ދެކެފައިވާ އަޅުގަނޑު ހިއްސާ ކުރަން ވާހަކަ ދައްކާލަން. ދެން ނިޔަމަކުން އަޅުގަނޑުމެން ފަހަތަށް ކުރެވިދާނެ ގޮތްތަކެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ބަދަލު މިއިން ކުރިއަށް. ދެން 4 ބާބުގެ އަލަށް ބަދަލުވެ. އެހެންވީމާ، މިކަން އަޅުގަނޑުމެން މިފަދަކަމުގެ ނަތީޖާއަކަށް. ދެން އެހެންވީމާ، މި މާއްދާގައި މިކަން މިހެން އަޅުގަނޑު ނިންމާލަން. އިތުރު އެއްޗެއް ނުދަންނަވާން.

ޏާދިއެޑު ޖެންބަރު އިބްރާހީމް އަލްމަސްއަލާ އެކަމަކާނުލާން. އިމްތިޙާންފަހިއިން 3 ގަޑިއިން ރައްޔިތުންގެ

މުދަރިސުން ސާފިޔާ ވާހަކަދެއްކުން: މަޖިލީސް މި ބޯޑުގެ 9 ވަނަ ގްރޭޑުގެ ކިޔަވައި މިއަހަރު ބަދަލު. ދެން މިހާރު އެއް ޖަނަވަރީ 9 ވަނަ ގްރޭޑުއެއް ނެތް. އަލްމަސްއަލަ ހިމަނާ ރިޕޯޓުލިޔުނު 10 ވަނަ ގްރޭޑުގައި ކޮންމެހެން ދެއްކޭ. 10 ވަނަ ގްރޭޑުގައި އެބައިން (ހ) އާއި (ނ) ބަޔާ. (ހ) ގައި މިއަށްލިބޭ އުޅުމަށް ކަނޑައެޅިފައިގެ ވާހަކަ. ދެން (ނ) ގައި މިއަށްލިބޭ މިއީ ކޮންމެ ރަށެއްގެ ރިސޯސް ދާންޖެހޭ ވަރުގެ ކަމެއްކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ނިންމުނީ. އެއީ މަޖިލީހުގެ އެދުނު ހަމައެކަނި 30 ދުވަސްވީރަން އިސްލާމީ ބޭއްވި ހިސާބު ކަމެއް ނިންމަންޖެހުނު ކިޔާނެ އެންމެ ބޮޑު. އެހެންނަމަވެސް، އެވަރުކަމެއް ބަދަލުކުރާކަން ކަމެއްގެ ރިޕޯޓު އެންމެ ރިސޯސްކަން ދާކަން އަޅުގަނޑުކަން ނުދެއް. އެހެންއެއްހުން އުޅުނު އެ ފެސްއަހަރު ހަމަރައަހަރުން ބަދަލުކުރުން ނުޖެހި ހައަހަރުން ބަދަލުކުރުން. އެކަހަލަކަމެއް ވެއްޖެއްޔާ ރިޕޯޓުލިޔުނު ރިސޯސް ދާން އަޅުގަނޑު ފެނޭ. އެހެންނަމަވެސް، މިބައި އިންކުލޫސިވް ކުރާކަމަށް ފަށާ އެ (ހ) އެކަށި އިންކުލޫސިވް ކުރަން އަޅުގަނޑު ފެންނަނީ އިނގޭތޯ.

ދިރާސާވެރިން ވާހަކަދެއްކުން: އާދެ، ނަމަވެސް މިހާރު ކުރީގައި އެކުލަވައި އެއް މާއްދާއެއް އުނގަންނައިދީ އެ ނަމަވެސް އެކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ރިޕޯޓު ކޮންމެ އެހެން ރިފޯމްކުރުމުގެ ފަރާތުން ބަދަލުވާނެ. އެހެންނަމަވެސް، އުސޫލު 9 ވަނަ މާއްދާ. ފުރަތަމަ އެކަން ސްކޫލްތަކުގެ މި ނިޒާމުގެ ކުރީގައި އިނގޭތޯ. މިހާރު އެއް ގްރޭޑުގައި އެއް 9 ވަނަ މާއްދާގައި އެއް އެއްކޮށް ފުރަތަމަ ރިޕޯޓު ލިޔުނުއިރުވެސް.

ފެންފުޅުން ވާހަކަދެއްކުން: 9 ވަނަ މާއްދާއާ (ހ). ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އުޅުމާ މަޖިލީސް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ފުރަތަމަ ޖެނެރަލް ބޯޑުތަކުގެ 5 އަހަރުދުވަސް. މި މާއްދާ ހަމަވުމުން މަޖިލީސް އުފެދުނު. އުޅުނުހަމަވެގެން މަޖިލީސް ފުރުމައެއް އޮތަން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފުރަތަމަ ޖަލްސާ ބާއްވަންވާނެ. (ނ) . ހިނގަމުންދާ ރައް ޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އުޅުމާ ހަމަވުމުގެ 30 ދުވަސްކުރިން އަލަށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖެންބަރުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި އެކަށް ގެއްލުން ކުރަންޖެހޭ އެހެނިހެން ކަންތައްތައް ކޮށްނިންމަންވާނެއެވެ.

ދިރާސާވެރިން ވާހަކަދެއްކުން: އާދެ، އެހެންނަމަވެސް، ފުރަތަމަ އިސްތިޢު އަޅުގަނޑުމެން ރިޕޯޓުލިޔުމަށް އިޒާ މަޢުލޫމާތެއް ނެތް ދެއްކޭ. އެހެންނަމަވެސް، 9 ވަނަ މާއްދާއާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އުޅުމާ ކަނޑައަޅާ މާއްދާ. ދެން

މިއަސްނަކަމުގޭ 9 ވަނަ މާއްދާއުކަމި ޝާމިލުވާގޮތަށް ދާގައި ޖިހާނީ ނޫނީ 9 ގެ (ރ) އަށް އުކަނި ލިބިބެހޭނެގޮތަށްވޭ. އެއުރުގެ ގަދަސަޖަ އަޅުގަނޑުމެން ޖާބިޔާބުކަން މިއުޅޭ. އެ◌ގަނޑުވަ، އަޅުގަނޑު ހިތަކީ ޖުބަރުވެސް އެ ފިޔަވަޅު◌އިޚުގައި އެކަމަށް ނުފެށުނަވާ ގޮތަކަށްނުލިބިކަށްނިގަ އެއްޗީ. އެގަނޑުވަ، 9 ގެ (ރ) އަށް އެތަރުން ބަދަލުކޮށްލަމާ ހިނގަވާ.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ޙަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން: ދިޔަނު އެބައި ބަދަލުކޮށްލީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، 9 ގެ (ރ) އަށް އުކާނި ފިޔަވަޅުކަރީ.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އުކަމުގެ ނިވިގައި ގޮތި (ރ) (ނ) ނޫން. 9 ވަނަ މާއްދާނޫނޭ. ދިޔަނު

އަޙްމަދު ޙަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން: ކިޔަންއެވޭ ބަދަލު ޖަސްޓިފައި ވެޖަން ނަހަރާސަވާ ޓިތާގޮވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެ◌ވުން: އަޅުގަނޑު މިދެންނެވީ އެގޮތަށް ނިންމަން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނަރާތް އިބޫ އުކަން ޗާހަކަފުޅުއިވޭ. ޗާހަކަފުޅުއިވޭ އެ ދެއްކެވީ ރަސްމީ ވާހަކަފުޅު ފިޔަވަޅުގޮތަކުރަންމަސީވި ދަމާސީއިކަމަށް ފިޔަވަޅު ނަގާނެ ޖިނާޔަތުގެ ނިޔާތަރޔަ. އެކަމަކު، ފިޔަވަޅު ހޯއްދަވާފައި ހުއްޓާ ބަދަލު ހަމަ 9 ވަނަ މާއްދާ އެކަމުގައިވެސް ބާއްވައިދާނެ.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޅުގަނޑު ޖަނަރަލްވަރަށް ބޭނުންވާނީ ދި 4 ވަނަ މާއްދާ ދިޔަނު އަޅުގަނޑު

އަޙްމަދު ޙަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން: އިސްލާމްދީނުގައިވެސް މިގޮތަށް މާއްދާ. އެ މާއްދާގައި ދި ހިމަނަން ބޭނުން ދި ދެވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ހިމަނަން ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް އަދި ޤުޑި ޖަމާޢަތުން ޤާނޫނުއަސާސީ ބަލިގެއިންނާއިވެ އަޅުގަނޑު އެ ނިޒާމުކަމަށް އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރަނީ. އެގޮތުގަ، އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރެވޭނަމަ ނުކުތާ ވާހަކަ ދެވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އެއްކޮށް. އެގޮތުގަ، އެވާހަކަ ދަންނަވާލީ.

މާލެއަތޮޅު މެންބަރު މާރިޔާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ބޭނުންވާ ނަޞޭޙަތު އެޚިޔާލުގަ ކަމެއްކަން

އަނބުރާދު ދިރިހީ ވާހަކަދެއްކުން:

އެޑްރެސްކުރަން. އެއީ ވެރިކަމުގެ ނިޒާމުގެ އަސާސީ ސިފައެއްކަމަށް ބޮޑު ސިފައެއް ވަކިވަކިން ބަދަލުކުރެވޭ ރައްޔިތުން އާބަސްބުނިކަމުގައިވިޔަސް އެ ވަކިވަކިން އެ ބަދަލުކުރެވުން. މިސާލަކަށް، ދައުރު ކަނޑައެޅުން ކުއްލިއަކަށް އެތަން އެކަނި ބަދަލުކޮށްލުން ރައްޔިތުންގެ އާބަދު ހުދައިގެން ދައުރެއް ނޫނީނަމަވެސް. އެކަމަކު ކަންތައްތައް އޭގެ ޖާގަދޭއި އަޅުގަނޑެން ފުން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާފައި ގޮތެއް ހުރަން. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު އަނެއްކާވެސް ދަންނަވާލީ އެގޮތްގޮތް އެހެން ވަކިވަކިން. މިހާރު ރިޔާސީ ނިޒާމުގައިވިއްޔާ އެ އޮންނަ ދައުރު ކަނޑައެޅިފައި އެ އޮންނަ ގޮތަކަށް އެކަންތައް ގާނޫނީގޮތުން. އެހެންނޫނިއްޔާ މުޅި ވެރިކަމުގެ ނިޒާމު އެހެންގޮތަކަށް އެހެންގޮތަކަށް ބަދަލުވެގެން ގާނޫނުއަސާސީ ގޮތަކަށް ކުރިޔަށްވެސް ނަސޭހަތް ވިދާޅުވީމަ އެކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެޑްރެސްކުރަންޖެހޭނެކަމަށް ފެންނާތީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ދޮރުބަރު މުރާޖާދު ނަސޭހަތް ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ، އިންޓަރާކަރަކަށް ތަންތާނގައި ޕާލަމެންޓަރީ ސިސްޓަމްގައި އެބަދުޅޭ ޖަމާއަތް ޕްރެޒިޑެންޝަލް ސިސްޓަމުގެ ދިރާސާ. އެހެންވީމަ، އެ ޕްރެޒިޑެންޝަލް ސިސްޓަމުގެ މަސައްކަތް މިހެންނެއް ވަކި ވަކި މާއްދާތަކުގެ އެކުލަވާލާފައި. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑަށް ނުފެނޭ ދަން ކަންމަތީން ވަކި ބާބުގެ ތަރުތީބު މިއާ ކުރާކަން. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ކުރީއަށް އަރައިފައި އޮތް މި ޖުމްހޫރިއްޔާގައިވެސް ދޮންނަރާއޭ ޕާލަމެންޓަރީ ސިސްޓަމްގެ ޕްރެޒިޑެންޝަލް ސިސްޓަމް މި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ބައިބައިގެ ތަފާތު އެހެންވީމަ، ރައްޔިތުން ނިންމާއިރުވެސް ބަދަލުނުކުރެވޭނެ ކީޒާގައި ރައްޔިތުންނަށްދަށަށް ދިއުމުގެ ކުރިމަތިވެސް މިގޮތަށް ދޮއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޕްރެޒިޑެންޝަލް ސިސްޓަމް ތަރުތީބުގައި މަޖިލީހުން އެކަމަކު އެއްޗެއް ވާސްކުރައިރު ވިސްނަންޖެހޭނެކަން މި ޕްރެޒިޑެންޝަލް ސިސްޓަމްގެ މި ޖުމްހޫރިއްޔާ މެޖޯރިޓީގައި މިއުޅޭ ފުރިހަމަ ރިޔާސީ ނިޒާމުގަކަންކަން. އެހެންވީމަ، އެ ނިޒާމާ ތަޢާރުފުވާ ސިފައެއް މަޖިލީހުގެ ތަރުއީން މިކަމުގެ ތޫ ރައީސް ވަރުގަދަންނުވާނެކަމަށް. މިކަމަކަށް ކަންމުވާލީ ކަމަކަށް ބާއްޔާ ގެންދިޔައީ ކަންނޭނގޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އެ ވާހަކަދެއްކެވީ ނުފޫޒު ދެން އަޅުގަނޑު ތަންނަވަސްވެގެންނޭ މުޅި ޖުމްހޫރިއްޔާ އެކުގައި ބައްލަވާލައި މިގައި އަދި ހިމެނުން ބޯޑުވާ ކަމާއި ހުރިކަމުންވާނެ ކޮމިޓީއަށްވެސް ފިނޭވެގެން އެކަމައި ވިދާޅުވީ. ހުރި ހުށަހެޅުން އަޅުގަނޑުމެން ކުރިޔަކަށް ނިންމީނަން. ދެން

އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުވެސް އަނެއްކާވެސް މި ނުނިންމާ ވިދާޅުވެންދެން ބާއްވާ އުސޫލަކަށްވުރެ އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ ވާހަކައަކީ މިހާތަނަށް ޤާނޫނުތަކުގައިވި ކާމިޔާބުން އެއްބަސްވެވޭއިގެންނުވި ކަންތައްތައް އެހެރީ ހިމެނިއްޖާ. އެހެންވީމާ، އެއީ ނިންމުމެއްކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާނީއެ. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑުމެން ފުރުސަތު އަރުވާނަމާ ދިރާސާކުރައްވާ ވަރަކަށް ދިރާސާކުރައްވާފައި ކޮމިޓީއަށް މިއަށް އިޞްލާޙުކުރައްވަން ބޭނުންފުޅު އެއްޗެއް އޮތިއްޔާ އެ ގެންނެވުމުގެ ފުރުސަތު އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ ކޮމިޓީން ނިންމަވައިފިއްޔާ މިއަދު ހަމަ ކޮންމެ މާއްދާއެއްވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިޞްލާޙުކުރެވޭނެ. އެހެންނަމަވެސް، މި މިހެން ބާއްވާފައި އަނެއްކާ އަލުން މި ޖަވާބަށް ހުށަހަޅާ އަޅުގަނޑު ބޭނުންވަނީ. ދެން އަޅުގަނޑުގެ މި ރިޔާސަތުން ކޮމިޓީގެ އަދިބަޔަކުދިން ބަދަލުކުރެއްވިއިރު ޝަރުޢީ މިކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުގެނައުމަށް ނުކުތާ. އަޅުގަނޑު އެހާ މި ނިންމުންތަކާ ކޮމިޓީން ގޮތަކަށް ގެންދަވަން.

ނިލަންދޫއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޙަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، މި 2 ވަނަ ޤާއިދާގެ (ސ) ބަޔާ މިދޭ މިގޮތް މިހިރާ މަސައްކަތްތަކުގެ އެއްބަސްވުމަށްވެސްގެންދާ އަޅުގަނޑުގެ ދަރުސްތަކާއި ނޫނޭ އެކޮޅަކަށް. އަޅުގަނޑު މިދަންނަވަނީ ފުރުޞަތުގެ ޢާއްމުކޮށްދީފައިވާކަމާ ވަރަށް އެކިއެކި އެހެން ހައްދަވައިދީފައިވާ. އެހެންނަމަވެސް މިއުޅޭ މިކަމާ މަސައްކަތެއް ދުވަސް ޤާއިދާގެ (ސ) ބަޔާ މިހާރު މިދޭ ޢާއްމުކޮށް އެންމެ ބަޔަކު މަސައްކަތްކުރާ އަޅުގަނޑުގެ މައްސަލައަށް ނޫނޭ. ރިޕޯޓުގެ ނިންމުމުގައި އަޅުގަނޑުގެ އިޢުތިރާޟުކުރެއްވުން. އެހެންނަމަވެސް، އަދިވެސް އިތުރު މަސައްކަތެއް ހިނގަމުންދާ އަޅުގަނޑު އެކަމާ ބަލާލަން ފުރުސަތު ނުލިބުން. އެހެން ފުރުސަތެއް އެދުވަން ނަގާފައިވާ ދިރާސާތެއް މިއީ އެންމެ ދަނޑުވެރި މަސައްކަތެއްކަމާ ދެން ޕާޓީތަކުން ހުށަހަޅަން ގެންދަވާ. އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަށް ނަމް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަށް ނަމް. އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅައިފި މިދަންނަވާ މަޖިލީހަށް މި ފުރުސަތު ހުށަހެޅީ މި މާއްދާގެ މިބައިން އެއްބަސްވާ ޝަރުޢީ ޢަދާލަތު ރިޕޯޓުގައިވާ ދިރާސާކުރައްވާފައިވާ އެއްބަސްވުންތަކާއި ފުރުސަތު އަޅުގަނޑު އެދިވަޑައިގެން ހުށަހެޅުއްވި. އެ ދެންނެވުމަށް މަޖިލީހުން ފުރުސަތުދޭ ހުށަހަޅައި. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު އިޞްލާޙުތަކެއް ހުށަހެޅުއްވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވިސްނާ ނިންމުމަށް އެކަމަށް ރިޕޯޓުގައި މި ނިންމުންތަކަށްފަހު ގޮތް. ދެން އެހެންނަމަވެސް ވަކިވަކި ބައެއް،

ގ (ނ) ދޭގެ ބައްދަލުވުމުގައި އަންނަ ދުރަށް އަޅުގަނޑުމެން ބާއްވައިގެން މި އިތުރުކުރެއްވުމަށް އިޤްތިޞާދީ ބަދަލު އަންނާނެ މި ނުނިމޭކަމަށް ބެލިމަ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޭރަށް ދެޖެހޭގޮތަށް މި ގެންދިޔައީ. އެ ފަރާތަކުން، ކުރީގައި އަޅުގަނޑުމެން ފުރި މަސައްކަތްތަކާ އެކު މުއްދަތު މިފުރާނަމަކަށް ބަލާއިރު ނިންމާނެ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ މަސައްކަތްކުރަން. ދެން އެކަމުގައި ކޮމިޓީ މެންބަރުން އަޅުގަނޑަށް އެއްބާރުލުން ދެއްވާ ހަމަ ތަކުރާރުކޮށް މިދިޔަ ވަގުތާއި. މެންބަރުން ބޭނުންފުޅުވާކަމަށް މިގޮތަށް ނިޔަމަތަކުން ނުކުމެ އަޅުގަނޑު މިއުޅެނީ. އަޅުގަނޑަކީ ނުވެސް ހެދޭނެ އެ. ހަމަ މެންބަރުން ނިންމުނީމާ މި ގެންދަވަނީ. އެކަމަކު، މެންބަރުންވެސް މި ނިންމާފައި ގޮތަކަށް މަސައްކަތްކުރަށްވާނެ. ހަމަ ތަކުރާރުކޮށް އަޅުގަނޑަށް މި އިޖުތިމާޢީ ދަރުމަވެރި އެވަރަކަ. އެހެންވީމަ، މިހާރު ހިމެނިފައި އެހެރީ ކުރިއަށް މަސައްކަތްތަކާއި ނުވަތަ ހަމަކަމާ އިޤްތިޞާދުވަން ހުރިހާ ބޮޑުތަކާއި ދުރުކުރާއިރު ނުގެނެސް ވާހަކަ ދެކެވުނު. އެކަމަކު ހަމަ ރިޔާސަތަށް މި ނިގުރާނީ. އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ކަމަށް. އެކަމަކު ހުރިހާ މެންބަރުން އަދި މަޖިލީހަށް މި ފާސްކޮށްދޭ ކަރުދާހަށް އަޅުގަނޑު ގޮތުގެ ފާހަގައެވެ. އަޅުގަނޑު ތިމަން ދީބަތް މަސައްކަތުގެ ކޮންމެ ގޮތަކުން އަހަރެމެން އިސްލާހުކުރަން މި ފާޅުކުރެވިފައިވާ ދަތިތަކާ ދިމާވެގެން ވިސްނަން. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު މަޖިލީހަށް މި ފާސްކުރީ. ދެން މިއަށް ފަހު އަޅުގަނޑު މި ދެކެނީ ގަވާއިދު ހެދުމަށް ދެން ކޮންމެހެން ހުށަހެޅޭނެ ޤާނޫނުތަކުން. އޭގެއިން އެކުލެވިގެންވާނީ ކަމާ ބެހޭ ވާހަކަ ދައްކާފައި ހުރެވޭ. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑުމެން ނުނިމިގެން ނެތިގެން ތަފާތު ފިކުރު ތެރި ގޮތާއި އަޅުގަނޑު.

ސިފަންދުރުއަޅުވަ އުޅުރުޅުބޭ
ގެންބަދު އަހަމަދު ޒަމީރ
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޙައްމަދު. ދެން އަޅުގަނޑު ހިތުން އަޅުގަނޑަށް އެއްބާރު ދެވޭނީ މިންވަރެއް މިއަދަށް ހަމަހުރުން، އެކަން އަޅުގަނޑު އެބަޔާން. އެއީ އަޅުގަނޑު އެއްބާރުލުން ކުރާ އެންމެ ބޮޑު އެއްކަމަކީ، މިއަދަށް ހަމަހުރުން. ދެން އެހެން ކަމެއްގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން، އަޅުގަނޑަށްވެސް އެހާ މަސައްކަތްތަކެއް ނިންމަންޖެހޭ ކަމާއި މުއްދަތެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމާ އަދި އަޅުގަނޑަކީ އެއްމެއްދަތެއް ތާއީދުކުރާ ކުރި މިހެން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އަޅުގަނޑުގެ ވިސްނުން ބެހެއްޓި ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑަށް ކަނޑައެޅުނު ގޮތް ދެންނެވީ. މިކަންކަމީ އަޅުގަނޑުމެން ދެން ކުރާ މަސައްކަތެއް އަންނަން ޖީލުތަކުންވެސް ބަލާނެ، ދިރާސާކުރުމުގެ ކުރީން. ހަމަ މަސައްކަތް ނިންމާލާއިރު ކުރިން އަޅުގަނޑު އެހެންނޭ އޭތި... މިކަހަ ކަންތަ މަސައްކަތަކީ ދަރުމަ ވެރިކަމާ މިއަދު

ދިރާސާތަކެއްކޮށް އެހަރު ކޮށްދެންބުރި އެކަންކަން ކުރާނީ މުސްތަޤްބަލުގައި. އެހެންވީމާ އެގޮތަށް ވިސްނައިގެންނޭ އަދުވަސްދުވަސް މިކަންކަން ކުރަންވާނީ. އަދުވަސްދަށްވެސް އާނގޮ ވަގުތުގެ މުހިންމުކަމާއި ދެން މުޅިއެރަކުވެސް އަދުވަހަށް ހިފަނީ އެއްޗެހިތައް ކުރާނެ ކަންތައްތަކުގެ އަދުވަސްދުވަހުގެ ވަގުތުވެސް އަދުވަސްދުވަހުން މިތަނަށް ހާޒިރުވެ ތިބޭތީވެސް. އެހެންވީމާ އެކަން އަދުވަހު ހަމަ ރަނގަޅު ކުރަން ހަމަ އެއްޗެހިތައް ކުރަމުންދާކަމަށް.

ދިރާސާކުރުން ވާހަކަދައްކައިން: އާދެ، އަދުވަހު ހަމަ ތަކުރާރުކުރެވޭތޯ ބަލާބަލާ ދުއްތޮ، ކޮމިޓީއަށް ވެރިއެންޑަރާ މިމަސައްކަތް ކޮށްދީއްވާ ގެންބުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި އަދުވަހުގެން އެދިރާސާއެއްކުރަން. ދެން އަދުވަސް އެދިރާސާއެއް ކުރުމުއްވެސް ނޫން ކޮންމެހެން މުހިންމު ކަމެއް. އަދުވަހުގެން ކޮންމެ މިހާރުވެސް އެއް މަސްދޫލެއްގައި، އެއް ޗެންޖެއްކަމެއް ގޮތް ބަލައި. މިދީ ވަކި މިހެން ވަކި ބަލައިގެ ކަމެއްނޫން. ދެން އެހެންނަމަވެސް އަދުވަސް މިދަންނަވަނީ އަދުވަހަށް ފުރުސަތުގެ ކުރުވާން ވަރަށް މިއަދު ކޮންމެހެން ބަލައިގެން ހިމަނައިފި. އިތުރުކަމުގެ ވާހަކަ ވިދާޅުއްވާ. ދިރާސާކުރަން ބައްލަވާ ބެންޗުމާކާއި އެއް ހަމަތަ ކުރިއަށް އަދުވަސް ގުޅޭ މިހެނަކަށް ކުރިޔަށްދިޔުމާއި ގުޅޭ އެއްގައި ގެންބުރުމުގެ ޒޯނުތަކަށް. ދެން އެ ބައްލަވާއިގެން ޕޮލިސީތަކާ ކަނޑައަޅާ ފަރާތްތަކަށްވެއިގެން ގެންބުރުން ވަޑައިގެން މިތަނަށް ހުށަހެޅުއްވީ ނޫނީއާ އަދުވަހަން ކުރުވާން ކަމެއް ނޫނޭ. އަދި އެހެން ގެންބުރުމަކަށްވެސް ކުރުވާން ކަމެއް ނޫނޭ. އަދި ފަހުން އެއްޗެއް ވިސްނާލަންކަމަށް އަދުވަސްދުވަހުން ނިންމާ ބައްލަވަން ކޮންމެ ބާވަތެއް ބައްލަވާލީތީ. ކޮންކަމެއް އެއްޗެއް ހިއްފަވައިގެން ވަޑައިގެން މިވަނީ އެއްޗެއްކަން ވިދާޅުވިއަސް ކޮމިޓީގައި އާދެ ގެސްބާރަޓް ކުރުވީ. އެހެންވީމާ އަދުވަސްދަށް ހިފަނީ މި ޕްރޮޖެކްޓް ޓްރާންސްޕޮއެއް، އަދުވަސް އަދި ގެންބުރުމުގެ ޒާތުގެ މިހާރު ގެނައުމަށް ހުރަސްއަޅާކަމެއް ކުރުގައިވެސް ނުބައްލަވާ ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން. އެހެންވީމާ ދެވަނަ މާއްދާގައި މިޢާދަކީ ދެން ނުކޮށް އިތުރު ބަދަލެއް ކޮމިޓީ ގެންބުރުން ހުށަހެޅުއްވާ، އެހެންވީމާ މިމާއްދާއާއި އެކުގައި މިބާބު އަދުވަސްދުވަހުގެން ނިންމުން. އެހެންވީމާ ޓްރާންސް ޕްރޮޖެކްޓް މިޤާނޫނުގެ މިކަމެއް، އަދި އެކަމަކު މިހާރު އިތުރުކުރައްވަން ބައްލަވަނީ ކޮމިޓީގައި ގެނެސްބަލާ ކުރައްވާފައި ދާރާބަލާ އިސްލާހު މަޝްވަރާކޮށް ބަލައި ހުށަހަޅުއްވަން ޢާންމު ކުރީގައި. އެހެންވީމާ އެގޮތަށް ކަމަށް ނިންމާ މިއަދު އަދުވަހުގެން މިހާ ހިސާބުން ނިމުނީ ކަމުގައި

ރިކޯޑުކުރާނީ. ޕްރޮގްރާމް ޕްރިންޓް ކޮންޓްރޯލާ، މި ނިންމުންތަކާ ޕްރިންޓް ކޮންޓްރޯލާފައި ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް ކޮޕީއެއް ބައްލަވާލެއްވުން އެދެން. އާދެ، ޕްރޮގްރާމް އެއްޗެއް ވިދާޅުވަން...

ޕްރޮގްރާމުގެ ބޭފުޅާ ތިންވަނަ ނަންބަރު، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް، މިޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާ

ފާހަގަކުރުން: އުސޫލުގައިވާ ނުވަތަ (ހ)އުސޫލާ، އެއްގޮތަށް ނިންމުމުން..

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރުން: 9ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައިވާ، އެބަދަލު ގެންނާކަށް އެއްވެސް ބޭފުޅަކު އިޢުތިރާޒު ކުރައްވާ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ފާހަގައެއް ނުކުރެވޭ. 9 ވަނަ މާއްދާ އުނގައި ބަދަލުގައި ބޭނުން ބޭފުޅުން ބޭނުންވާ ގޮތަކީ (ހ)ގައި ލިޔެވިފައިވާ. އެއީ ފަހަރެއްގައި ޢިބާރާތް ފަހަރެއްގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް މެންބަރު ނުވަތަ ގަވާއިދު ބަދަލުކުރުމާއި ގުޅޭ މަސައްކަތް ކުރާނެ ކޮމިޓީއެއް. އެހެންވީމާ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ). (ކުރަނީ މިކަމުގެ ކޮމިޓީއަށް) އާދެ، ދެން އަޅުގަނޑު އެބަދަލާއި އުނގައި ޕްރިންޓް ކޮންޓްރޯލްއާއި މެންބަރުންނަށް ބައްލަވާލަން ދޫކުރެވުން އެދެން، ނިންމުމަކީ. އެކަމާ ފަރިއަށް ގޮސްގެން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން އޮތީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނު. މިއަދުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިގޮތަށްދާއިރު މަސައްކަތްކުރަން މިހާރު ގެންދާ ބަދަލުތަކާ ފައިނޭންސް ކޮމިޓީގެ ނުވަތަ ބާއްވަން. މިއަދު ދިނަ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑުމެން ގެންނަ ބަދަލު ގެނައުމުގެ ކުރިން ކޮމިޓީގައި 12 ވޯޓު ލިބިގެންނެއް ނުން މިހާރަށްވެސް. ދެން މިހެން ދެންނެވިހެން، އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގައި އެއްބަސްވެ މިހާރަށް އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތް އުސޫލެއް އެބަހުރި، އެއީ ރައްޔިތުން ކޮމިޓީގައި އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެހާ ފަހަރަކު މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީއެއް ޤާނޫނީ ގޮތުން ނިންމުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަމައެކަނި ކޮންމެ ގޮތެއް ގެންދެވޭނެ ގޮތެއް ބޭނުންފުޅުވާ ބަދަލުތަކެއް ހުށަހަޅާފައި އެބައޮތް ޑރާފްޓްކުރުމަށް ކޮންމެ ގޮތެއް ގެންގޮސް އެއްވަރަށް އެއްޗެއް ވިދާޅުވުމުގައި ވޯޓަށް އަޅުގަނޑުމެން ދާނީ. ދެން އެ މުއްދަތު ތަންފީޒުކުރަން އުނދަގޫ ވަގުތު އަޅުގަނޑުމެން ހަމަޖެހޭ މިއުޅުއްވާ ކޮމިޓީއަށް ގެންނަ ބަދަލުތަކާ ގުޅުން ހުރި މަސައްކަތް ކޮށްފައި ނުވާ ޤާނޫނާއި އެކަމުގެ ޙާލަތެއް ފާހަގަކޮށްލަން ކުރިން ނިންމަވާ. ދެން އެއީ އެހެން އަޅުގަނޑުމެން ބަހުސް ދިގުކުރަން ސަރަޙައްދުގައި ނިޔަލަށް ރިފޯމް ދެން އަޅުގަނޑު އިލްތިމާސްކުރަނީ. އެހެންވީމާ އެގޮތުގެ މަޝްވަރާ ކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާނީ. އެއްވެސް މާއްދާއަކަށް މިހާރު މިއަދުގެ ބަދަލު ގެންނަވަން ގެނައުން ބޭނުންފުޅުވާނެ ގޮތަކާމެދު ޤާނޫނީ ގޮތެއް ބަލާ ކުރިޔަށް ކޮމިޓީ ގޮތަށް ނިންމަވާ އަޅުގަނޑުމެން އެއްބަސްވެލައްވާ ގެންދެވުން. އެހެންވީމާ

ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ބާބު، އެއީ ޗެޕްޓަރ 5. 23 އޮގަސްޓް 2007ގެ ތަރުޖަމާގައި މިއޮތީ. އެހެންވީމާ ފުރަތަމަ މާއްދާ، ފުރަތަމަ މާއްދާއިން އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެނެސްނެ އެއްވެސް ބޭފުޅަކަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާތީ.(ކުޑަވަރުވުމުގެ ކަންކަން) ފުރަތަމަ މާއްދާއަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ކުރުމަށްޓަކައި ނެތްކަމަށް މިފުރަގަނޑުން ދެކެން. އެހެންވީމާ ފުރަތަމަ މާއްދާ މިހާރު މިއޮތްގޮތަށް ފާސްކުރަމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. (ކުޑަވަރުވުމުގެ ކަންކަން) އާ ކޮމެޓް ބަދަލުކުރުމަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވަނީ.. އެހެންވީމާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދުސްތޫރުގެ އަސާސީ ޤާނޫނާ އެއްވެސް ހިލާފު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ޤާނޫނުތަކުގެ ނުވާނެ. އެމަނިކު ބަދަލުކުރުމަށް ބޭނުންވާ. މާދަ، ދެވަނަ މިތަނުން ފާސްކުރާ (ކުޑަވަރުވުމުގެ ކަންކަން) އާދެ، މިކަން ކުރެވިދާނެ ކޮންމެފަރާތަކުން ފެނިފައިވާ އަނބުރާ ވިދާޅުވި ދެއްވައިދިނުމަށް މިކަން ޖަވާބުދާރީވާގޮތަށް ބައްލަވާލެއްވީ.

ފުރަތުގެ ބޭފުޅާ ވާހަކަދެއްކުން: އަޅުގަނޑު ބަހުސްގެ ސަފުހާއިން. ކޮބާތޯ ސަލާމަތީ ސަބަބުތަކުން ބަދަލުވާ.

ރިސާޗަރުން ވާހަކަދެއްކުން: އިސްލާމީދީނުގައި އަސާސީ ޝަރީޢަ އެއްބާރުލަސޭ ކޮންބައެއްތޯ؟

ފުރަތުގެ ބޭފުޅާ ވާހަކަދެއްކުން: އިސްލާމީދީނުގެ އަސާސީކަމަށް ބެލެވޭ 4 އަސާސެއް. އެއީ ޤުރުއާނާއި ޙަދީޘާއި، ދީން ޤިޔާސް.

ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކުން: އަޅުގަނޑުމެން ހިފީ އޮފިޝަލީ ޝަރީޢަތުގައި، އިސްލާމީ ދީނުގައި އެކިއެކި ޢަޤީދާތަކާއި ހަމައެކަނި ވާސިލުވުމަށް ބޭނުންވާ އެކިއެކި މަޛްހަބުތަކުގެ ވާހަކަ. އަޅުގަނޑުމެން މިޔަ "އަސާސް" މިކަހަލަ ކޮށްގެންނުކަމެއް މިހާރު الله ދެންނެވޭނެ. އަޅުގަނޑު ގޮތުގައި ޝަރީޢާ އަޙްމަދު މުޙައްމަދު، މަޖިލީހުގެ އަމީންޢާމް ވިދާޅުވި، އާދެ، އެއީ ޝަރީޢާ ޙުކުމް، އުސޫލުތަކާ، އާނަ ވިދާޅުވި އަސާސަކީ އިސްލާމީދީނުގެ އަސާސީތައް ކަމަށް ބެލެވޭ އިސްލާމީދީނުގެ ޙުކުމްތަކާއި އިޖުތިހާދުގެ ޙުކުމްތަކުގައި އެވާ އެކިއެކި ޙުކުމްތަކެވެ. އެއީ އިސްލާމީދީނުގެ ތަފްޞީލަކީ. އާޔަތްތަކުގައި ޤުރުއާނުއަށް އިޖުތިހާދު ކުރެވޭ ދައުރު. އެހެންވީމާ އިސްލާމީދީނުގެ ޙުކުމްތަކާއި އިޖުތިހާދުގެ ޙުކުމްތައް އިސްލާމީދީނުގެ އަސާސް. ހަމައެއީ

އިޖްމާޢު އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސަކަށް ވާނީ. އަޅުގަނޑަށް ހަމަ އުއްމަތަކަށްލެވުން ގޮތުގައި ނުކުރެވޭ އެއީ ރަސޫލާ ސުވަތުގެ ވަގުއިގެންނާ އެތައް 200 އަހަރު ފަހުން މަޖްހޫރުވައް އައީވެސް. އޭގެ ދައުރުން އިޖްމާޢު އައީވެސް. އޭގެ ދައުރުން ނިޒާމް ގެނައީވެސް. އެވެސް އަދިއެހެން ހަދައިގެން، އެހެންނުންނޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިކަހަލަ ހިލާފުތައް އެކިފަހަރު މަތިން އެކިގޮތްގޮތަށް އުޅޭ އަޅުގަނޑުމެން ޑްރާފްޓްކުރުމުގައި މިދަސްތޫރުއް ނުއް، މި އިބާރާތުގެ ގާނޫނުއަސާސީގައި އިބާރާތްއޮތް ގޮތް މީ. އެއީ މިގައި ޖުޑީޝަލްސަރވިސްކަން މިއުޅޭ ކަމަކީ ދީނުގެ ކަމުގާ ހިފާފައި އެއްބަސްވުން ބުނާ ކަމަކަށް ގާނޫނުތަކާއި އެއްކޮށް ބައްޓަން ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ނުދިނުން. ޖުމްލަކޮށް އެންމެންނަށް އެއްބަސްވާ ދީނުގެ ކަންކަމަށް އެންމެން ތަބާވާން ޖެހޭނެ. އެހެންނޫނީ ވިޔާ ގާނޫނުގެ ތަފްސީރު އެކަން އަޅުގަނޑުމެންނަން.. އެ އިޖްތިހާދު ގެންނަން ވެގެން "ދަސްތޫރުއްސޮ" އެއިބާރާތް ބޭނުންކުރެވިގެން މިއަންނަނީ. (ވަގުތުތަކާކަންފަރު) އެހެންވީމާ އިބާރާތް މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުކުރަންފަށާ ދަސްތޫރުއްސޮ އަސްލުތަކާއި ހިލާފުވާ އެއްޗެސް.. އެހެން ހަދާފައި މިހިސާބުން މިބައި އަޅުގަނޑުމެން ދެއްވާލާނީ. ދެން ގާނޫނުއަސާސީއާއި އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުވެއެ ހަދަން ކޮންމެސް އެއް އިތުރުގައި ކޮންމެސްބަޔަކު އިންޓަރޕްރިޓް ނުކުރާނެކަމަކަން. ދެން އެ އިންޓަރޕްރިޓް ކުރާ ބައެއްގެ ތަފްސީރުއަކަން ވާނީ އެކަށީގެންވާގޮތެއް..

ނިލަންދޫދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު ހަމްޒާ ވާހަކަދެއްކުން: މިހާރު މުޤައްރިރު އާ ހުށަހެޅުއްވުމެއް ހުށަހެޅުއްވީމޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މުގައްރިރާއި ނޫން ހުށަހެޅުއްވި. މެންބަރަކު ހުށަހެޅުއްވި.

ނިލަންދޫދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެއީ ކޮން މެންބަރެއްތޯ، އަޅުގަނޑަށް ސާފުކޮށް..

އަހްމަދު ހަމްޒާ ވާހަކަދެއްކުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ފޮރުމަލާ◌ މެންބަރު.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، މައިގަ ޗެއްސަވައިދެން ހުރައަޑުއެވަނީ ނޫނެކޭ.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އެހެން ރަނގަޅު ފައްޓަވާ. އާދެ، އެއްވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި އިބްރާހީމް ރިޟާ ވާހަކަދެއްކެވުން: ކުރިއިރުއައްސެ ގޮތުން ހިޔާލު ތަފާތުވުން ވަރަށް ކަރިޝާކަން އަޑުގަނޑަކަށް ފެންނާތީ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން މިހެން އިބްތިދާއީ. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ އިބްތިދާއީ މިމާއްދާގެ (ނ)ގައި އިސްލާމްދީނުގެ ދެވަނަފަރާތްތަކުގެ ޤާނޫނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ތެރެއިން "ޤާނޫނުއަސާސީ" ބަދަލުކޮށްދިނުން، ދެވަނަފަރާތްތަކުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ހިމާޔަތާއި އެކުލަވާ ޤާނޫނު ނަތީޖާއެއްގެ މަޤުޞަދު ފާސްކޮށްދެން ނިމެންއެވެ. މިގޮތުން ބަދަލުކުރަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ މިހާ އެހެނިހެންކަމެއް ބަދަލާއި ގުޅިގެން އިތުރު އެއްޗެއް ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންފުޅު އެބައިހުރިތޯ.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ދާއިރާގެ (ނ) މިހާރު ލިޔެވިފައި މިއޮތީ ވަރަށް ގިނަ ބަދަލުތަކެއް ކުރެވިފައިވާ ރޫޅުގައި. ވަރަށް ދިގު ބަދަލުތަކެއް ކުރެވިފައިވާ ރޫޅުގައި މިބޮޑަށް އެއްބަސްވެވިފައިވާ މިގޮތުގެ. ދެން މިހާރު އަޙްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: މިއުޅޭ މިއަދު "އިސްލާމްދީނުގެ ދެވަނަފަރާތްތަކުގެ ޤާނޫނު ޤާނޫނުއަސާސީގެ" ބަދަލުގައި "ޤާނޫނުއަސާސީ"..."ދެވަނަފަރާތްތަކުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ". ދެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންވާ ތަރުތީބަށް މިދެބަސް ރޫޅުގައި ކުރެވިދާނެކަމެއް. "ޤާނޫނު"ގެ ރޫޅުގައި ނުވަތަ "ޤާނޫނުއަސާސީ"ގެ ރޫޅުގައި. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ދެވަނަފަރާތްތަކުގެ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ބުނަމު ކުރިމަތިވަނީ. ބޭނުމިނުގައި މިގައި "ޤާނޫނުއަސާސީ" އޮތުން. "ޤާނޫނީ" އެއީ ސިފަކުރާ ބަސްއޮޅުމުގެ ބާވަތްތަކުގެ.. "ޤާނޫނީ" އެއީ އެއްވެސް އެއްޗެއް. "ޤާނޫނީ" އެއީ އާދެ ޖުމްލަތަކެއް އެއީ ޤާނޫނުއެއްޗެކި. "ޤާނޫނާއި" "ޤާނޫނާއި".. އާދެ އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަށް ބޭނުން ޖެހިފައިވާ މިގޮތު އެއްޗެއް. ދެން މިގޮ ނުކުތާ ދެން ވުޒާރާތް އަރާމުން ހަމަ ތަފާތުވާ ކަމެއް ކަންނޯންނެވެ.

ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޝިދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން ބޭނުންވަނީ މިގޮތު މިމާއްދާ، އެއްވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ 2ވަނަ އެބަ ބުނޭ ބޭނުންވާއިރު ކޮންމެކަމަކާއި ބެހޭގޮތުން އިސްލާމްދީނުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ހިމާޔަތްކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރަނީ، ޤާނޫނުގެ ބަދަލު ގެނައުމާއި، ޤާނޫނު ބާޠިލުކުރުން. ދެން

އާޔަތް އެނގޭ އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފު ފާޅުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުހެދޭނެކަން.
އެހެންވީމާ، ދީން (ނ)ގެ ބޭނުމުގައި އަޅުގަނޑަކަށް ނުވިސްނޭ. ހަމައެކަނިއޮތީ އެ ރިޕޯޓް ކުރުވެނީ.
އެއީ އެހެން އެހެން ބޭނުމާ ދީން ކޮންމެހެން (ނ) ބޭނުންވާނީ.

ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ހަމަ އިނގޭތޯ މިއުސޫލާ އަސްލުގެ ވަރަ◌ށް ބޮޑު ތަފާތެއް
އެބަހުރި. މިއީ ހަމައެކަނި ޖަމްޢިއްޔާއި މުޅިރާއްޖޭގެ މައްސަލައެއް ނޫން
މުޅުދުނިޔޭ. އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުނުވާގޮތުގެ މަތިން ނޫނީ އެ ޚިލާފުވާ ގޮތުމަތިން
ފާޅުކުރެއް ނުހެދެނިކަމަށް ބަލަނިކަމަށް ވަނީއާ ދީން ހަމަޖެހިދާނޭ ހަރާމު އެއްވެސް ފާޅުކުރުމެއް ނެތިދާނެ.
އެއީ އެއްވެސް ކަމެއް ނުންނާން އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުނުވާ. އަޅުގަނޑު ކުޑަކުޑަ
މިސާލެއް ދީފާނަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖަމާޢަތުގައި މިއަދު ވަނީ ކައިވެނިޔާ ބާރު ފާރި، އާއިލާއާއި ބާރު
ޤާނޫނު އެއީ ޖުމްލަތު އިޖުތިމާޢީ ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި ނުހިމެނޭ އެކަމަކު ވަކި ގޮތަކަށް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެހެން އިޖުތިމާޢ◌ީންގެ ފަރާތުން ލިބޭ ހުކުމަކަށް ބަލާލައި އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ
ބަޔާ މާރާ ދީފައި. ސާލި މަޑުރަބު، ހަޑުބަކަ މަޑުރަބު، މާލިޔާ މަޑުރަބުގައި ނުހިމެނޭ އެހެނިހެން
އެއްބަސްވުމާ އެކަމަކު ހަނދާ މަޑުރަބުގައި ކޮންކަހަލަ ގޮތަކަށް ހިލާފުވާ ދެކޮޅު ބަޔާ ކަހަލަ
އުސޫލުތައް އަޅުގަނޑުމެން ދެކޮޅުން ފާޅުވާ. އަނބިމީހާއާ ފިރިމީހާއާ ދެމެދުގައި ކުރާ
އެއްބަސްވުން ކަމުދާނީގެ އެއްބަސްވުން އެއީ އާދޭ އެއްކަމެއް. ޖުމުރަދު ޤަވާޢިދު އަޅުގަނޑުމެން މި
ބަލަނީ ރައްޔިތުގެ ކޮންސެޕްޓަން ޖުމްހޫރު އިޖުތިމާޢު ބަސްރާގަޑަ ކަންތައްތަކުގެ ކުރުވެސްގައިދާ ނޫން.
އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުގައި ކުރިއަރުވަރުދޭޅަތަކައި ބޭނުންވާ އެކިއެކި ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި
އިސްލާމްދީނުގައި އެއްވެސް ފަރާތަކުން މިކަމަށް ސަލާމަތުވާ ދަލީލެއް އޮތް ބަލާފައި އެއާއި
އެއްގޮތަށް ގެންނަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ އާއިލާއާ ބައި ފާޅުކަނޑު ޖުމްހޫރީ އިޖްތިމާޢީން
ބައިވެރިކަން ވަރުގަދަ އިސްލާމްދީނާ ޚިލާފު ފާޅުކަނޑަށް ވާނީ. އެ މައްސަލަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި
ޖެހުނުވެސް ޖެހޭ. މިސާލަކަށް ކޮޅުން ބޭރުގައި ވަކި ނުކުތުމުގެ ފިކުރިއްޔާއަކަށް އަދި ސަރުދީ
ބަރުޕޫތާ އަޅުގަނޑުގައި. އެނގިވާގޮތަށް އެއްގަމުގެ ވަރަށް ޚާއްސަކަމެއް ބޭނުމަ މިޢުރުގައި ހިނގާފައި
ހުރިހާ. އެހެންވީމާ، އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލާ ބޭނުމަ މި ބާރަށް އެކިއެކި ފަރިހުން އިސްލާމްދީނުގެ
ތިޔަބައި ހަރުގަސްތާއި ފުރުޢާތުގެ މަޢުލޫމާތު ބާރާ ނުކުތާފައި ކުރުނަށް އަދިއްޔާ އެކިއެކި
ތަފާތުތަކުގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. އިސްލާމީ ފިޤުހީ ވަރަށް ފުން ފިކުރެއް. އެހެންނަމަ ނޫން

އިސްލާމްދީނުގެ އަސްލޫ ބުނީމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ބޮޑު ހިތްހަމަޖެހުމެއް ލިބޭ. އެއީ އިސްލާމްދީނުގެ މައިގަނޑު ރުކުންތަކާ ހިލާފު ނުވަންޏާ ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއޮޅި ވަރަށް ބޮޑު ފާއިދާއެއް ލިބިފައި ފެނުން ހަރަން. އޭގެ މޮޅުކަމުގައި الله ދީނ◌ޮވެގެން ވާކަން، ރަސޫލުން ފޮނުއްވިކަން، ޤުރުއާން ބާވައިލެއްވިކަން، އާޚިރުދުވަސް އޮތްކަން، ޤަދަރު އޮތްކަން، ހެޔޮބުރާއި ހުރިކަން، މިކަހަލަ އަސާސީ ކަންތައްތަކާއި ހުންނާން އެއްވެސް މަޢުރިފަތުގައި ހިލާފު ނުވާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މުޤައްރިރު އަރިހުން އެދޭނީ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ޙާޟިރުވުމުން މި ބޭނުންކުރި އިސްލާމްދީނުގެ އަސްލުތަކަކީ ބަރަޒާޚުގައިވެސް ދަރަސްވުމެއް ނެތް އެއްކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެން މީސްގައި އަސްލުތަކަށް ނޫނިގެން އުޅޭނަމަ ދަރަސްވުމުގެން މިއުޅެނީ. އަސްލުތަކަކީ ދަރަސްވުމުގެ ނޫނީ. އެހެންވީމާ، ދަރަސްވުމުގެ ނޫނީ އަސްލުތަކުގެ މައިގަނޑު އެ އާއިތަކުން ބާއްވަން. ދެން ހަ◌ަމަ ތިޔަބާ ހުއްދަވަން އަޅުގަނޑުމެން ފުރަނައި އިނގޭތޯ އަސްލު މިއީ ކިޔައްކުރުމޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދޭ، މި މާއްދާއާމެދު އަހުރެމެދު ގޮތް ނިންމުމުގައި މެންބަރުން ހިޔާލު ފާޅު ކުރެއްވިއިރުއްވެން އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭ އަޑު ކަމެއް އެބައުޅޭ. އަސާސީ ބައެއް ޤާނޫނުތަކުގެ ބާބު އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގެ ހިސާބަށް މެންބަރުންނަށް ސަރަޙައްދާއި ކުރަމަ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ގޮތުގައި އަދިއެކަމުގައި އެންމެ ބޮޑު މެންބަރުން ފާހަގަކޮށްފައިވާން އެޅުއްވާ އެއްކަމަކަށް މިއަދު ކޮންމެ މާއްދާއެއްގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢާ ނޫނީ އެ ހަމަޖެހޭ ނުވެގެން. އަޅުގަނޑުމެން މެންބަރުންނަށް އެކަން ފޮނުއްވާށެއްކަމުން މިއަދު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާބުގައި މި މާއްދާ މިގޮތަށް އޮންނަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ހެދި އެއްވެސް ފާހަގަ މިއަދު ހިލާފުވެސް ވާގޮތަކަށް ނޫނީނަމާ އިސްލާމްދީނާ ހިލާފުވާގޮތަކަށް ނޫނީނަމާ. އެހެންވީމާ، އެ އާދައިގެންނޭ ބާބުގެ މެންބަރުން އަޅުގަނޑުމެން މިދަނީ. އެހެންވީމާ، މި ސުވާލުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސްތަކާ ހިލާފު ދުވަސްވަރު ޤާނޫނު ހެދުމުގެ ބައި ކަހަލަ ކަންތައްތައް ނިޔާލާހުރި ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތަކާ ކުރަމުން. އެހެންވީމާ، އެކަމާ ދޮގުތަކައި ފިސާރިވަރުގެ ހުރިމަތީ މިއަދު ގޮތް ނިންމުން އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ހިފެހި ވަރަށް މުހިއްމު ކަމެއްކަން. އެއީ އަ◌ަޅުގަނޑު ބޭނުމުން މިއަދު ސުޕްރީމްކޯޓު ކޮށްފައި މިއަދު ޤާނޫނުން ހުރިހާކަމެއް ރާއްޖެއިން ޖުޑީޝަރީ ޤާނޫނު ނުހުރިހާއެއް އިސްލާމްދީނަކަށް. އެކަމަކު، މިބައި ގާނޫނުއާ އަޅުގަނޑުމެން އެކަމުގައި ދަރިވަރުން ހަމަ ސުޕްރީމްކޯޓު މިހެން

މީތި ފެންނަން އޮތީ އެއީ ހަމަ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. ދެން އަސާސީ އުސޫލުތަކެއްގެ ކޮމިޓީން ހަމަ ނިންމަވަންވީ.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިބްރާހިމް ރިޟާ ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. އެއްވަނަ މާއްދާގެ (ސ) އަށް އަޅުގަނޑު ކުރިން އިސްލާމްދީނާއި ހުރަހެޅިފައިވާ ހަމަ އެ މާއްދާގައި އެ (ސ) ގައި އުސޫލު އެބަހުރި ބޭނުންކުރެވިފައި އޮތީމަ. އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކުގެ ވާހަކަ ދައްކާތީ އެއީ އަޅުގަނޑު ދެންނެވިން އެއީ ވަރަށް ހިމާޔަތްކޮށްދޭ އެއްޗެކޭ ވަރަށް އެއްބަސް ނުވާ އެއްޗެކޭ އުސޫލު އޮންނަގޮތް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އަޅުގަނޑަށް މިހާރު ޤަރާރުގައިވާ (ސ) ގެ ދަށުން އާދެ، އެއްވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގެ ދަށުގައިވާ ހަމަ އެބަޔޮވާ އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާ. އެ ވާޖިބުވާ އަޅުގަނޑު ފެނޭ ބަދަލުކޮށްލަން. އެއީ ގާދީ ދެންމެއަށް ނަޝީދު އެ ޤަވާޢިދުއެއް ހިމާޔަތްކުރެއްވުމަށް އެވާހަކަ ގެންނަވައިދީ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ފެންނަކަހަލަ މިގޮތަށް ޝަރީޢަތުގަނަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގަބޫލުކުރާ އެންމެނަށް އެއްބަސްވާ ޤާނޫނެއް ހަދަން ވަރަށް ދަތިވާނެ ކަމަށް. އެހެންވީމާ، މިވެސް އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސީ ހިފެހެއްޓުމާ ގުޅިގެންނުވާ ޤާނޫނު ހުރުމާ ޤާނޫނަށް ބަދަލުގެނައުމާ ޤާނޫނު ބާތިލުކުރުން. އެގޮތަށް އެ ޤާއިމުވެ ބަދަލުކުރަން އަޅުގަނޑު ފެނޭ ވާހަކަ ދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެހެންވީމާ، މަޖީދު އެ ހުށަހެޅުއްވާގޮތުން މަޖީ ކީރިތިއްޔާއާއި (ސ) ގެ ދަށުގައި އެއްޗެ ހަވާލާ ހަމަ ނަގާފައި އެކަން (ސ) ނާ ކަނޑައެޅުނީމަ. އެކުން ދެގޮތަކަށް ނޫންނޫން. އެކުން (ސ) ގެ ދަށުގެ އޮންނާނީ ބުނެނިންމާލާ ކަމެއް ހަމަ ބަރާބަރަށް ފާހަގަ ހުރިހާ ފާހަގަ ބަދަލުގެނައުމާ ފާހަގަ ބާތިލުކުރުން. ދެން (ސ) ގައި އެންނަނީ އިސްލާމްދީނުގެ ދުބާސްތަކާ ނަގާ އަސާސީ ހިފެހެއްޓުމާ އެއްވެސް ފާހަގަ ބަދަލުކުރުމާ ގުޅޭ މަޖިލީހުގެ ފާސްކުރި ޤާނޫނެއް ނަގަނީ. އެކުން ޤަރާރުގެ ތަފާތު ބަދަލު އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިފޭ ތަންކުރޭ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ބަދަލުކުރާ ދެކޮޅުގައި ހިމެނޭ އެއްޗެއް ވިދާޅުވާ ބޭފުޅާ އެވާ ހިނގާފޮ. އިބްރާހީމް ޝަހީދު.

މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު މިހާރު ދުވާހަކައެއް ނުނިމޭ މިބައިނަ. (ސ) ގެ ދަށުން އޮތްނަ

އިބްރާހިމް ޢަޒީޒު ވާހަކަދެއްކެވުން: ނަންބަރެއްގައި އިން ވާހަކަތައް މިހާރު ހިމެނިފައިވޭ. (ނ) ގެ ދަށުގެ ވާހަކަ. (ނ) އާ އިންނަނީ ވަކި އަހަރެއްގެ ގޮތުގައި. އެހެންވީމާ، (ނ) ގައި މި ބުނަނީ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޤާނޫނުހަދާ މަޖިލީހުން ލިބިގެންވާ ޤާނޫނުހެދުމުގެ ބާރު ބޭނުންކުރުމުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ހުރުމުގެ ބާރުވެސް އެ ލިބިގެންވާ. އޭގެތެރޭގައި މި އަންނަނީ އޭގެ ތެރޭގައި މި އޮންނަނީ ބުނެފައިވާ ކޮންމެ ކަމަކާ ބެހޭގޮތުން އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތުގެމަތިން ޤާނޫނު ހެދުމާއި ޤާނޫނަށް ބަދަލުގެނައުމާއި ޤާނޫނު ބާތިލުކުރުން. ދެން (ނ) މިއީ ވަކި އަހަރެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ފާހަގަކުރަނީ. އެހެންވީމާ، 2 އުނިކޮށްލާފައި (ނ) ން އެބައި ގެނައުމުން އެއްކަލަ (ނ) ގެ ދަށުން އެ އޮންނަ ބަދަލާ ނުގުޅޭ ނުވާނެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ދެއް އުނިކޮށްލަދީފައި ނޫން. ދެއްގައި އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާ އެކު ހަމަ އުސޫލު އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުކުރަނީ. އެ ދެއް ހަމަ އެ ކޮމިޓީން އޮންނާނެ. އެއީ އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތުގެމަތިން އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ނަގާފައި އޮތުމުގެ ބާރު ލިބިގެން ކޮށްކަމެއް އުސޫލުތަކެއް (ނ) ބައިވަން. އެއީ މި ދަށުން ޤާނޫނު ލިބިގެންވާ ކަމެއް. ނޫން (ނ) އުސޫލުތަކާއެއްނުވާނެތޯ އެކުން ކޮށްލާފައިވާގޮތުގެ މަތިން ދެވޭ ހުރި ކަމަކަށް. ވަކިން އަހަރެއްގެ ގޮތުގައި ވާ ޤާނޫނުތަކާއެއްނުވާނެތޯ އެކުން. (ނ) ގެ ދަށުގައި ކޮމި ނަންބަރެއްގެ ހަމަ އެކޮށްލަން އަހަރުގެ ބަދަލުގައި ނ. މިހެން ކޮމިޓީ ކޮށްކަމެއްގެ މަތިން ފާސްކުރުމަށް ހުރިހާ އުސޫލުތަކާ ކޮމި އެކޮށްލަނީ.

މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޅުގަނޑު ބޭނުން ބުރަވެސް ހަމަ (ނ) ގެ ބަދަލުގައި ހަމަ (ނ)
މުޙައްމަދު ޝަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު ފެންނަނީ ހަމަ ބަދަލުކުރަން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ނުފެނޭ ދެއްގައި އެ ކޮންނަ ބައި އެގޮތަށް އުނިކޮށްލާކަން. ސަ◌ަބަބަކީ ބުނެފައިވާ ކޮންމެ ކަމަކާ ބެހޭގޮތުން ޤާނޫނު ހެދުމާއި ޤާނޫނަށް ބަދަލުގެނައުމުގެ ބާރު ދިނުމާ އާދެ ޤަރާރުގައި އިސްތިސްނާއެއް މި އަންނަނީ (ނ) ގައި. މިހާރު މިގައި މި ބުނަނީ ބުނެފައިވާ ކޮންމެ ޤާނޫނެއް ހިނގާނެ ދެއްގައި މި ބުނަނީ. ދެން އާގެ ފަރުން މިބުނަނީ އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތަށް ނުހުރި. އެހެންވީމާ، މިބަދަލު ބުނެފައިވާ ކޮންމެ ޤާނޫނެއް އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވާގޮތަށް އެބައި ދިރާސާ އަޅުގަނޑު ބޭނުން ކުރަނީ އެހެންވީމާ ހަމަ ބަދަލުގެނައުމަށް. އެއީ ފުރުޞަތު ކޮންމެ ޤާ◌ާނޫނު

ހެދިފާނެއް ބުނެފައި ދެން ވަރުން މިވެނިކަހަލަ ގާނޫނެއް ނުހެދޭނެއޭ ބުނުމަކުންވެގެން އެބުނާ ހިސާބެއްގައި އަޅުގަނޑު ހަމަޖެހިގެން ދިޔުން އަޅުގަނޑަށް ބޮޑަށް ހަނދާނީ. އަޅުގަނޑަކަށް ޤަބޫލެއް ނުކުރެވޭ ފުރަތަމަ ހެދިފާނެއް ބުނެފައި ދެން ވަރުން މިވެނިކަހަލަ ގާނޫނެއް ހެދޭނެއޭ ބުނުމަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ޤަބޫލެއް ނުކުރެވޭ. އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވެނީ ފުރަތަމަވެސް ބޭނުންވާ ކަމުގެ ކަހަލަ ގާނޫނެއް ހެދިފާނެއް އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސީތަކާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތެއްގެ މަތިން. އެގޮތަށް ބުނެފިން އަޅުގަނޑަކަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެގޮތަށް ދެވަނަ ނަންބަރުގައިވެސް ބާއްވަން ބޭނުމިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގެންގުޅެން ހަމަ އިސްލާމްދީނުގެ ދެބަސްވުމެއް ނެތް އަސާސީތަކާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތުގެމަތިން. އެހެންނަމަވެސް، ތަޢާރުފުކުރި ވާނީ އޭރުން. (ނ) އޭރު ހުރިހާ އެއްޗަކަށް އެއްޗެއްވާގޮތަށް ފުރި ރަށްރަށުގެ މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްކުރުމުގެ ދާންދެނީ ބިލު އެ އަހުރު އެއްވެސް ފަރާތަކުން. އެހެންވީމާ، (ނ) އުނިކަމުގެ ފުރިހަމަކުރުމަށް އަދި ބޭއްދާފިމީހުންގެ ހުށަހަޅަން ހަމަ.

މިލަދުންމަޑުލީ ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި އިސްލާމީ އުސޫލުތަކާ ބޭނުންވެއްޖެ ކަންތައް ކަމަކާއި ބަދަލުގެންނަން ގޮތެއް ހުރުމާއި ގޮތުން ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތް ބާކީކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އެހެން ބަދަލުކުރު ވަރުން މި ބަދަލު އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސީތަކާ އެއްގޮތަށް ހަދަންޖެހޭނީ. ކުރަ ތަފާސީލްއާއި އުޅެއް ކަންތައް. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިރޭގައި އެކަމާ ބެހޭގޮތުން ބޭނުންވާ އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސީތަކާ ބަދަލުވާ މިސާލެއް އެހެންކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެނިފައި ނުވޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ދެން މިގަޑި ފުރުސަތުކަށް ވަޒީފާތަ (ނ) (ނ) އަށް ހަމަވުމާ (ނ) (ނ) އަށް ހުރިމަ. އާދެން ކުރިން އަނބުރާ އެވަރަކަ. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ފަރުވާ) ދެން އެކަމުކު، އަޅުގަނޑަށް އުނދަގޫ އެންމެބޮޑު ނަސީބު، މާރިޔާ، ހަމަ ބޭފުޅުކު މިފަހުފެށިފައިވާ ތަޢާރަފުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސާފުވާނެ. އެ މާއްދާއްގައި އަކުރެއް ކަންތަ އަކުރަ ހަމަ ބައި އިބާރާތެއް ހަމަ ސަބަބެއްވެސް އެއްކޮށް. ހަމަ އެ އެއްޗެހިވާން ހުރިހާ ކަމަކަށް އެއްބަސްނުވެވޭ. އެއްބަސްވެވޭ ނުކުތާ ބަދަލީ. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ފަރުވާ) އެހެންވީމާ، ކަންތައްތައް މިގައި އަޅުގަނޑުމެން ދަނޑިވަޅުގައި އެހެން އެހެރީ ދިޔައިމަ ދެން

ގައިމުވެސް ކަނޑަވަރުވޭ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ބަދަލުކުރެވިދާނެ ދޮޅުމަހުގައި ކިރިޔާއޮތް ފެށިވަޑައިގަންނަވަނީ. (ނ) ގެ ދަށުގައިވެސް އިސްލާމްދީނުގެ ދެބަސްވުމެއް ނެތް އަސްލަކާ ޚިލާފުނުވާގޮތުގެ މަތީން ތިބުމަށް އަންހެނާ (ސ) ގައިވެސް އަސާސީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް އަސްލުތަކަކަށް ބަދަލުކޮށްލީމަ.

މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު މުޙަންމަދު ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކުން: އަޅުގަނޑަށް ހީވެގެން މިއުޅެނީ އަޅުގަނޑުމެން މި ވިސްނުނީ މާ ބަރުގަދަކަން ނޫން. ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވެސް ތަފްސީލުގައި ވެސް ގޮތަކަށް އާދޭހެއް މި ބާރުގަދަވަނީ. އަޅުގަނޑަށް ޤާބިލުކުރެވޭ ބައި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހިމެނިފައިވާ އެއީ ހަމަ ކަނޑައެޅި ކަމަކަށްވެސް ހަމަ ވަރަށް ބާރުގަދަ ވަރަށް ވަރުގަދަ އެއްޗެއްކަން. އެކަމަކު، މިހާރު ވާހަކައެއް މިއަންނަގޮތުން މި ހިސާބު ވަކި ހިސާބުތަކެއް ވަކި ގޮތަކަށް ކަނޑައެޅެން ބިލުގައި ލިޔުން ނިންމާލާ މި މާ ބާރުގަދަ ނޫން ބާރެއް ފުރިހަމަ އެއްޗެއް ނުވާނެކަމަށް ގޮތަކަށް ވާހަކަދެއްކޭތީ ހަމަ ސާފުކޮށްދެވޭގޮތް އަޅުގަނޑަށް މި ވިސްނުނީ ބަރުގަދަކަމަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން: އާދެ، އެހެންވީމާ، ނިންމުމަކަށް ގެންދެވޭތޯ ބަލަމާ.

ކޮމިޓީގެ މެންބަރު ޙަސަން އަފީފް ވާހަކަދެއްކުން: އާދެ، ދެން މި ގެންނަވާ ބަދަލެއް ގެންނަވާފައި ދެން އަޅުގަނޑަށް މައްސަލައެއް ނެތް 1، 2، 3 އެހެންގޮތެއް ހިމަނާ ބޭނުންކޮށް ލިޔުމަށް. ލިޔުއްވާފައި މިބައި ނިންމާލާ އަވަހަށް.

މަޗަންގޮޅީ މެންބަރު މާރިޔާ އަޙްމަދު ދީދީ ވާހަކަދެއްކުން: އަޅުގަނޑުވެސް ހަމަ ބަލާބަލާވެސް ފުރިހަމަކުރަން އެއްކަލަ ދެބަސްވުމާ އަސްލަކާ ދިމާލަށް ކަންކަމުގެ ދޮރު. އެއީ މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑު މި ދަރަށްވަރު ފުރިހަމަ ޤާނޫނު ފުރިހަމަކުރުން ނިޔާވާ މިއީ. ދުވަސްވަރެއް ވަންދެން އަމަލުކުރަމުން މި ވިސްނުންކަމެއް ޖެހޭ ކިޔުންކުރުމަށް ކަތްގަނޑު ނިމިލާ ޒަމާނުގައި މި ނިސްބަތަކީ އެއީ ބާރެއް އެއްޗެއްކަމުގެ ވޯޓު ވެ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ނުވަތަ ޤާނޫނަށް ދެއްކުމެއް ޖެހޭ ކަނޑައެޅޭނީ ދެޖާގަ ނެތް. ހަމަ ވުމާ ވަޒަނުކުރާ ގޮތުގައި މި ދީނީ ދެއްކުމުގެ ޤަރާރު ނިޔާވާ މިއީ އެއްޗެއް ކިޔާނެ ފަދަ. އެއީ ބާރުގަދަކަން އޮންނަގޮތް ދެން. އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީ ނިސްބަތް މިއީ. އެހެންވީމާ،

ފާސްކުރީ އެކަމަކު، އެ އަސްލު އެހާ ކަނޑައެޅިގެން ނޫނޭކަށްކަމަށް ވަންޏާ އެ ފާސްކުރުމަކީ މިހާރު މިޢާނގައިވެސް މިއުޅެނީ ދެބަސްވެވިގެން އަސްލަކީ ކޮބައިތޯ. އެހެންވާއިރު ފާސްކުރުމުގެން ވަކި ހިސާބަކަށް ދާތަނެއް އެއީ އަސްލަކަށް ވުރެ ބޮޑަކަށް ވަންޏާ ކަށިނަށްޓާ ހަދާނެ. އެއީ އަޅުގަނޑެއް ހަމަ އަންނަ ސުވާލެއް.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދައްކަވުން: އާދެ، އެކަން ކަމަކު ކުރިމަތީގައި އޮންނަނީ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާގޮތުން ޖަދުވަލުއިންސާފު ފާއިތުކުރުމުގެ ބާރުގައި ކުޅަން ފިބާ ބޮޑު ސްޕޯޓް ކުޅަން ފިބާ ބާރުގެވަރުގައި އޮންނާނެ ޗާޓުބާޒީކުރުމާ އަދި އެކަމާއި ގުޅިގެން ތިލަފަތަފާހަން ކުރީގައި ހިނގާފައި ހުރި ކަންތައްތަކާވެސް އަޅުގަނޑު ޝަރުމާއި ކުރިއަށް އޮތްތަނަކާވެސް އަޅުގަނޑު ޝަރުމާއި އަޅުގަނޑު ކުރެވުނު ފުރަތަމަ ކަނޑައެޅުން އެ ހުރިހާ ބާރެއް ސްޕޯޓްސްކަމަށް ދިނުމަށް މިކަމާ ސިޔާސީވިސްނުމެއް ކަމަށް ކޮށް ތަރުޖަމާ އޮންނާނީ އެ ބާބުގައި. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާފައި އޮތް ބާބުގައި.

ހަވަދުއަހަރު ދުކުނުބިރި ގެންބަރު: ކުރީގެ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު އުޅުނީ ދަންނަވާލަން އަޅުގަނޑު

އަބްދުﷲ ޙަލީމް ވާހަކަދައްކަވުން: ފާރުނުއަސާސީ ގަވާއިދުވެސް އެބަހުއް ފާޅުނު ބާރުނުކުރެވި އެވަނީ ހިރިހި ފުރުޖާނާއި މާމި ރަސްމީގެ ސުންނަތުން ކަނޑައެޅިގެއްވާ ޝަރީޢަތުގެ އުސޫލުތަކާ އެ ދެއަސްލުން ދާއިރާތަކު އުސޫލުތަށް ހިފުން ގޮތަށް. އެހެންވީމާ، އެބަ އެނގޭ ދެއްތޯ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ކޮބައިކަން.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދައްކަވުން: ބަސޫން ޖަޒީރާ އެއްކޮށް ވިދާޅުވަން ބޭނުންފުޅުތޯ. އަޅުގަނޑު ހިއްލާވާލައިވިޔަސް ހީވޭ. އާދެ، އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ނިންމުމަކާ ދިމާއަށް ގެންދަވާތޯ. (ނ) ގެ ދުވަހު ނަންބަރު އަދި (ނ) މި ދުވަސްކޮށްފައި އިސްލާމްދީނުގެ ދުވަސްވެފައި ނުވެ އަސްލުވީގާ ހުށަހަޅާފައި އެ ހުރިހާކަމަކާ އޮތީ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް ފުރިހަމައިންގަނޑާ ބޭނުމަކަށް އެބަ އިންނަވޭތޯ.

ނިމުނުދުއަހަރު އުފުރުބިރި ގެންބަރު މިހާރު: އަޅުގަނޑަށް ހިތަށް މިހާރު ގެރާވުޅިގައި އާދޭ ވާނެ ޖަވާބުދަރުކަން.

އަޙްމަދު ޙަމީދާ ވާހަކަދައްކަވުން: ދެން އަޅުގަނޑަން ޖެހޭ މިހާރު އެ ހުށަހެޅުމުގެ ދެވަނަ ފުށިވެމިނަގެ ބާރުތަކުން. އެއީ ކަންތައްގެ....

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: މިޑްރާފްޓް ޑްރާފްޓުގެ ނޫން. އެއީ އަދި މިހާރު ކުރަން ހަމަޖެހިގެން ކޮންސެޕްޓު މަޝްވަރާއެއް ނޫނެ.

ނިލަންދޫދާއިރާގެ އުތުރުބުރީ މެންބަރު މުޅި އެބައިގައި އެއްވެސް މަޝްވަރާއެއް ނުވޭ. އެއީ އެއްވަރަ ނަންބަރުގައި

އަޙްމަދު ޝަރީފް ވާހަކަދައްކަވުން: މިހިރަ އެއްވެސް ބައެއް އަދި ކޮށްނުވޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: މިރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މުޅި ބާބުގައިވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް 12 މެންބަރުންނާ ތިބޭގޮތް 12 ވޯޓު ލިބޭގޮތް ފާސްކޮށްފައި އޮތް މާއްދާއެއް ނެތް. އާދެ އެހެންވީމާ، އެގޮތުން ބަދަލުކުރުމަށް ފުރިހަމަ އިސްލާހުތަކާ ބޭފުޅުން ހުށަހަޅުއްވައި އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލު ކޮށްލާނަން. އާދެ ޝަރީފް

ނިލަންދޫދާއިރާގެ އުތުރުބުރީ އާދެ މި މިހާރު މިއޮތް ޑްރާފްޓް މިއޮތީ ވަރަށް ގިނަ

މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަރީފް މަސައްކަތްތަކެއްކޮށްފައި އަޅުގަނޑު ހަނދާންވޭ. 2 ނުވަތަ 3

ވާހަކަދައްކަވުން: ބައްދަލުވުމުން ވާހަކަ ދައްކަވަމުންގޮސް ގިނަގައި އޮތް ޑްރާފްޓް މިޑްރާފްޓަކީ. އަޅުގަނޑަށް އަދި އަޑެއް ނިވާ މިހާރުއޮތް ޑްރާފްޓް ބަދަލު ކުރަނީކީ ރަނގަޅު ސަބަބުތަކެއް އޮތްކަމަކަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: އެހެންވީމާ، ޝަރީފް ފުރުޞަތު ނިމުނީ އެބަދަލު ގެންނާނަން.

ނިލަންދޫދާއިރާގެ އުތުރުބުރީ އަޅުގަނޑަށް ފުރުޞަތު އަދި ރީޑްރާފްޓް ކޮށްލަން.

މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަރީފް

ވާހަކަދައްކަވުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: ކޮންމެކަމެއް. ރީޑްރާފްޓް ކުރަން ހުރިހާ ހުރިހާކަމެއް މިދަންނަވަން. ދެން އިތުރު ކަމަކާ ރީޑްރާފްޓް ކުރާނީ ޕާޓިސިޕޭޓް. ކޮށްލާ ހުރިހާ ހިސާބުތަކާ (ވަގުތީގޮތުން ހިތުވާ) އާދެ ދެން އަޅުގަނޑަށް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ ފޮނުވާލަން ދެއްވާ. ޝަރީފް އެހެންވީމާ އެ ބަދަލު ގެންނަން ފުރިހަމަ ކުރުމުގެ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން. އެހެންވީމާ، ދެން އަޅުގަނޑުމެން މިދަނީ އެކަމަށް ވޯޓަށް. އެހެންވީމާ، ޝަރީފް ބަދަލުކުރެވޭނެ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ ގޮތްތަކާ ބެހޭގޮތުން ނިންމާ. އެހެންވީމާ، (ހ) 2 ވަނަ ނަންބަރާއި (ށ) ބަދަލުކުރެވޭނެ ގޮތް ބަލާލަން ގެނެސްދީފައިވާ އިސްލާހުތަކާއި ހުށަހަޅުއްވާ ޓެކްސްޓާ ގުޅޭ މަސައްކަތް. އެހެންވީމާ 1 ވަނަ މާއްދާ އެއްގޮތަށް ފާސްކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. ދެން 2 ވަނަ މާއްދާ. 2 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި ބަދަލެއް އެއްވެސް ބޭފުޅަކު ހުށަނޭޅޭ. ޝަރީފް.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަފްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ). 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި މިއޮތީ މިހާރު މިމާއްދާ އިދާރީ ދާއިރާތަކަށް ކާރޫބާރު މިއޮތީ މާނަކޮށްފައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ (ނ) މާނަ ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ބަދަލުކޮށްލަން އެއީ މާނަ ކުރުމާ މިއޮންނަނީ. (ނ) ގައި ގެންނަވައި. އެހެންވެގެން އެވާހަކަ ދަންނަވާލަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރަފްޒާ މިގޮތަށް ވަރަށް ގިނަގޮތްގޮތަށް ވިސްނުން ކަންތައްތައް ބޭއްވި އެއީ މަޖިލީހުން ފާސްކުރެއްވި ފާސްކުރެއްވުން މިމާއްދާއެއްގެ ގޮތުން ޤަރާރާއި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއީ މިރޭގައި ކޮންމެހެން. އިދާރީ ދާއިރާ ތަކުގެ ވިދާޅުވެ ބަހުސްކުރައްވާފައި ވިދާޅުވެފައި އޮންނަނީ ދެން. އަޅުގަނޑުމެން މި ވޯޓަށް ކުރަން މިއުޅޭ ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާލާފައި ދެކޭގޮތުގައި އަސާސީ އިތުރު ކޮންސްޓިޓިއުއެންސީ ތަކެއް އުޅޭ. އަޅުގަނޑު 2 ދާއިރާއަށް މެންބަރުން އޮންނާނީ ނުކުންނަ މައްސަލައެއް. ހަމައެކަނި ޕްރޮޕޯޝަނަލް ކޮށް އަބަދުވެސް ބާރުވެރިޔާ ބޭނުމަކީ މިގައި އެބަހުރި ޕޮޕިއުލޭޝަން ޕްރޮޕޯޝަން އޭގެ ރިޕްރެޒެންޓޭޝަނާއި އަޅުގަނޑުމެންގެ ރިޕްރެޒެންޓޭޝަން. އެހެންވެގެން ސަޕޯޓް މިމާއްދާގައި އެކަން ކަނޑައެޅު ކުރަން ވެގެން މިގޮތަށް މިދެކެނީ. ދެން ބަދަލު ކުރެއްވުން އެއީ މައްސަލައެއްނޫން . އެހެންނަމަވެސް ގެނެވިފައި އޮތްގޮތް މިދަންނަވާލީ. ރަފްޒާ އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން ބޭނުން.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަފްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ މުސްތަޤްބަލުގެ އިދާރީ ދާއިރާ ތަކަށް ބަލާ އިރުގައި ހަމަ އިދާރީ ގޮތުންނާއި އެހެނިހެން ގޮތްގޮތުން ހުށަހެޅިފައި ވަކި ދާއިރާއެއްގެ ގޮތުގައި އޮތުމަކީ ހަމަ ފެސިލިޓީތަކަށް ވެގެންދާނެ. އެހެންނަމަވެސް މިހާރު މިވަނީ ކުރެވިފައި އޮތްގޮތުން ގާތް އެންމެ އެއްދާއިރާއެއްގެ ގޮތުގައި. އެގޮތުން ހަމަ ފިޔަވަޅުތައް ފެށިގެން މާލެ ދާއިރާގެތެރެއަށް. ރާއްޖޭގައި އުފެއްދިފައިވާ ކަމަކަށް. ހަމަ ވަކި ރަށެއް ވަކިގޮތަކަށް ހިނގާ ބަޔަކަށެއްގެ ގޮތުގައި ވާގޮތުގައި ފެށިގެން. ދެން އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރާ މިހާރު އަތޮޅުތަކުގައި ބަލާ 20 އަތޮޅާއި މާލެއާއި އެކު ޖުމްލަ 21. މިބައިތި މި އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުން ނިންމާފައި އޮތް ބަހާލުމާ މިބައިތި.

ރިޕޯސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން: މިއޮތީ ހަމްޖާ ހަމަ މަޖިލީހުން ފާސްކުރެއްވި ފާސްކުރެއްވުމުގައި އޮތްގޮތަށް ހަމަ މާލެއާއި ހުޅުމާލެއާއި ވިލިމާލެ އެއީ އެއް އިދާރީ ދާއިރާ ކަމަށް މާނަ◌ކުރައްވައި މަޖިލީހުން ފާސްކުރެއްވި ލިޔުމުގައި އޮތީ.

ފުރުއްޕޮތު ޖުމްލަތު އިޞްލާހުކުރެވޭ މުރާޖަޢާ ސޭފިޔާ ފާހަގަކޮށްލެވުން: އަދުގަނޑެވުން ހިޔާލީ މީހުން އެއްޗެއް އެބަފަދަފުލުން އިނގޭތޯ. އަދުގަނޑެވުން ފާސްކުރި ފާސްކުރުމުގައި އެބަހުރި އިދާރީ ދާއިރާގައި ހިޔާލު ކުރަމުން ގޮސްދާއިރު އެ◌އިދާރީ ދާއިރާގައި ހިޔާލު ވެސް އިންތިޒާމު ދާއިރާއަކީ ސިޔާސީ ކުރެހުމުގެ ބޭނުން އެކަނިވެސް އެބަ ތަޖުރިބާކުރި ބަހުން ޖެހޭ އެބަ އިނގޭތޯ. އެގޭ 3 ވަނަ މާއްދާގައި އެބައޮތޯ.

ކޮއްމަދެޔޮ ޖުމްލަތު ހަސަން އަލީފު ފާހަގަކޮށްލެވުން: އަދުގަނޑު ސަރުކާރުގަން ބޭނުންވަނީ އިދާރީ ދާއިރާ މިދިއުމެވެ ކިއުވުގެންނޯ. އަދުގަނޑެވުން މަޖިލީހުގައި ފާހަގަ ދެއްކިއިރުގައި ފާހަގަކޮށްލި ރޭއްޖޭގެ ކޮންމެ އަތޮޅަކަށް އަދި މާލެ... އާދެ ރަނގަޅު ދެން އަތޮޅުތަކާ ޖިއްދުން މީހުން ނުކުންނަ ދިމާވާ ދައްކަވަ◌ ކޮޅުތަށް. އަތޮޅުތަށް ބައިކުރިއަސް ހަމަ އަތޮޅެއް އެހެންނުންނޯ. ޒާތުން އަސާސީގާނޫން މެހެންބުރުކުރަން ވަރަ އަތޮޅު ތަކެއް ޤާނޫނު ލިމިޓެއް އެ ކުރެވިފައިވާނެ.

ރިޕޯސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން: މީގައި އެ ޤާނޫނު އެކަން ކަނޑައަޅު މިކުރާ ގޮތަކީ ފުރަތަމަ މި 2 ގެ (ނ) ގައި 21 ދާއިރާކަން އެބަބޭނުންކުރޭ. އެހެންވީމަ، 21 ވުރެ ދާއިރާ ގިނައެއް ނުކުރެވޭނެ. ޒާތުން އަސާސީއަށް ބަލައިލާއިރު ގެންސްގެން ނުނި. ދެން އެ 21 ދާއިރާ އަށް ކޮބައިކަން ޖެހުއަޅު 2 ގައި މިދިޔައީ ތަފާސްހިސާބު މިވެނި އަތޮޅުގެ އެތެރެ އަތޮޅުގެ އިސްތިސްނާގައި މާލެ ހިމެނިގެން. އެގޮތުން އެކަން ކަނޑައަޅު ކުރެވޭ. އެހެންވީމަ، ދެން އެއަށް ބަލައިލާއިރު ގެންދަވާ ޒާތުން އަސާސީ ބަލައިލާއިރު ގެންސްގެން. ޝުކުރިއްޔާ.

ނިޒާރުދީނުއްޔާ އުމަރުބޭ ޖުމްލަތު އަރްޤަމު ހަމްޖާ ފާހަގަކޮށްލެވުން: މިއޮތީ (ނ) ކޮށްއޮލަތަން ކުރަނގާސްޤާއިމް ފާސް މިއާދު މަޖިލީހުން އާދެ ފާސްކުރެއްވުމަށްލުމަށް.އެހެންނަމަވެސް މީ އަދުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގެ ފަރާތްގައިވެސް ބަލާފަން ޖެހޭ ކަމެއް. އެ ސަބަބަކަށްވެސް މިހެން މިދަންނަވަނީ އަދިއެކަމު ކަނޑަ ކުޖެ އެކަމެއްގެ 4 ވަނަ އެމީހުންނަކަށް އެބަ ވީޤަ މިޤަވަން އެވޭމުން. އަދިއެކަމު 2 ބައިކަން ބަލާމެއި. އެހެންވީމަ، 5000 މީހުންނަކަށް އެކިބައި 4 ވަނަ. އެހެން ބަލާއިރުގައި މިއީ

އަޅުގަނޑުމެން އަލުން ބަލާލަންޖެހޭ ކަމެއް މިކަމަކީ. އެއީ ހަމަ އެއްއަޅުވާލެވޭ ގޮތުގައި އޮއްވައި އެއްޗީ ބަލާލައިލައި. ދާދި ފަހުން ބަލާލި ބައިލުވުމެއް އެއްޗީ. އެހެންވީމާ، އެއްޗީ 4 ގޮނޑި އެއަށްވުރެން ލިބޭފައި. އެހެންވީމާ، ބޭނުމީ އާބާދީ ބޮޑުން ބަލާއިރުގައި އެއީ އުނދަގޫ ކަމެއް. ދަންނަވަން މިއުޅޭ ވާހަކައަކީ މިޤާއިދާ މިހެން އޮތުމުން މި ބަދަލުކުރަން ޖެހޭ ޤާއިދާއަކަށް ވާޙިވެ، އަޅުގަނޑު ދެބުނުކުރާ ގޮތުގައި މިޤާއިދާއަކީ ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭނެ ޤާއިދާއެއް. އެހެންވީމާ، މިޤާއިދާ މިހާރު މިއްޗީ މަޖިލީހުން ނިންމަވާފައި. 20 ދުވަސް ތެރޭގައި 21 ދުވަސް. އެހެންނަމަވެސް މުސްތަޤްބަލުގައި މިފަސޭހަ ގޮތަކަށް ބަދަލުވެގެންދާނެ ގޮތަކަށް އޮތުމަކީ އަޅުގަނޑު އެދޭ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، މިބައި އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ހަމަ މާނަކުރުމުގެ ބައިން ދެން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މިގައި ހަމަޖެ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެބަ ވިސްނާ ތިމާ އަދި ތިމާގެ ނުކުންނާނީ މިބަޔުސް ހަމަ އިރުގައި މަޖިލީހުގައިވެސް ތަޢާރަފުކުރެވޭ ދުވަހަށް ތަފާތު ގޮތެއް އަޅުގަނޑުވެސް ދެއްކީން އެވާހަކަ. އެހެންނަމަވެސް މަޖިލީހުން ފާސްކުރައްވާފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާސްކޮށް ލިޔުމުގައި އޮތްގޮތް. ދެން މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދު ބޭނާ ގޮތެން ބުނާ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ދަކެތެއް ނުކުރެވޭނެ. އެއްގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ލިޔަން ޖެހޭނެ. މިގައި ދިމާލު މަސްއަލައަކީ ހަމަޖެ ދެންމެ ތިމާދާލުވި ތަންކަލު މަޖިލީހުން ބޭނުންވާތީ ބާއްވަން، ކޮޅި އަށްޑޮކްޓަރުނިވިއަސް 2 މެންބަރުން މަދުވެގެން ދަންވާން. ހަމަ އެކަމަށް ބަދަލު ކުރައްވާފައި އެގޮތަށް ނިންމުމި އަސްލުގައި. އަދި ވ އަޅުގަނޑުވިޔަސް ކަތަނުގެ ކެޔޮ އަޅުގަނޑުވިޔަސް މަދުވެގެން 2 ތިބެންނާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މިދަންނަވި އަސްލުގައި ޓެކްނިކަލް ސަރަޙައްދު ރިޕްރެޒެންޓޭޓިވް އެކަންޖެހިނުމާ މަޖިލީހުން ނިންމާވި. އަޅުގަނޑުވެސް އެއީ އެއް.... އެއްގޮތަކަށް ރިޕްރެޒެންޓޭޓިވް. ހަމަ މިއީބާރުލުންވެސް ދެންނެވިން އެވަރަކަ. އެހެން ހަދާފައި ދެން އަދި ފަސޭހަކަމުވެރި އާބާދީއަށް ވަންޏާ މެންބަރަކު އިތުރު ކުރާނީ. އަޅުގަ އެއީ އެންޑިޕެންޑަންޓް ބޮޑު މަޖިލީހުގެ ރިޕްރެޒެންޓޭޓިވް. ސަރުކާރ ކޮންސަލްޓަންޓް އަދި އާގޮތަށް. މި ފުރަތަމަ އަހަރު ބައްލަވާލެއްވި ގެނެސް 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އިތުރު ކުރެއް އެބަ އުޅޭ އިނގޭތޯ. އާދެ ދެން އަޅުގަނޑު ހިއްސާކޮށް ދެން މިޔަ މިގޮތަށް މިހާރު ބަލާލުމުން އިއްވާ މިޤާއިދާ ނިންމާލެވުނީއެވެ. 2 މިނިޓު ވަރު މިހިރިފަސް ބާޔަ.އެހެންވީމާ، އާދެ މިހާރު ސާބިތުން ދެން އަޅުގަނޑުމެން މިތާގެ ބައްދަލުވުން ނިންމާލާނީ. ދެން ބައްދަލުވުމުގެ ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ބާއްވާނީ ކޮންއިރަކުކަމާއި ދަންނަވާކަށް ނޫނެ. މިހަފްތާތެރޭގައި ދެން ނުކުރަށް

ބައްދަލުވުންތަކަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް މިންޖެހޭނުހުރެއްޖެ ހިއްސާނުވޭ. ދެން ކުރީގައިވެސް ދެންނެވިހެން އަޅުގަނޑު މަޖިލީހުގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު ދަންނަވާނަން މިކޮޅުގެ ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި މިކަހަލަ ދަތިތަކެއް އެބަހުއްޓޭ. އެހެންވީމާ، މިމައްސަލަ ހައްލުކޮށްދެއްވާށޭ. އެހެންނޫނިއްޔާހަމަ މިގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބައެއްކަންތައްތަކުގައި ހަމަ މެންބަރުން އެބޭފުޅުންގެ ސްޓްރޯންގްލީ އެވިސްނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއް ދޫކޮށްލައްވަންވެސް ހަމަ ދަތިވެދާނެ. އެހެންވީމާ 12 ގެންބަދުން 13 ގެންބަދުން ތިއްބަވައިގެން ހިތަންގެ މަސައްކަތްތެރި އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަކަސް ވާން ކަމެއް ނެތްނެތް. އެހެންވީމާ، މިމައްސަލަ ހައްލުކޮށްދެއްވުން އެދި މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނަން. ދެން ނުރަސްމީ ބައްދަލުވުންތަކާ އެއްކޮށް އިންތިޒާމުކުރެވޭ ގޮތުން ކޮންކޮޅިޔެއް ބައްދަލުވުމެއް ދެން އަޅުގަނޑުމެން ބާއްވާނެ ތާރީޚެއް ކަނޑައަޅަން ޖެހޭ. އެހެންވީމާ، މި ދެން އަޅުގަނޑު ބައްދަލުވުމަށް ފާހަގަކޮށް ދެންނެވީ ނުނިމޭނެތީ އަށް ތައްޔާރުވެ ދެވޭ ބައްދަލުވުމެއް ހަމަ ގަޑިއެއް ފެނުމުން ހިމާޔަތް ޚާރިޖު ކުރިއަކަ ނިމިގެން ދަތިއާއި ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ކުއްލިއަކަށް ނިންމުން ހަމަ ބޭކާރުވުން، މިސާލަކަށް މިހާރުވެސް މިބަދަލު ކުރެވިފައި މި ކޮންމެ ޖަލްސާއަކީ ދާދިފަހުން އާދޭހެވެ. މިހާރުގެ ނުނިމުން. އެހެންނަމަވެސް މާދަމާ އަޅުގަނޑުމެން ބާއްވާ ބޭއްވުމަށް އެހެން އަހަރެކޭ ހަމަ މިވަގުތު އަދިވެސް ހުށަހެޅިފައި ހުރި ކަންތައް ޖެހޭނެ. އެހެން މިހާރު އަވަހަށް ހިތްހަމަޖެހުން ނަހަމަދުން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަން. އެހެންވީމާ، އެމަސައްކަތް ބަހުސްކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހޯދިދާނެ ތާރީޚް ދެން ކުރިއަށް ގެންދަވާށޭ. އެހެންވީމާ އެގޮތަށް އަޅުގަނޑު މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ދަންނަވާނަން. އެހެންވީމާ، މިއާ ހިސާބުން މިހާ ނިންމާލާނަން. ވަރަށްގިނަ ޝުކުރިއްޔާ.